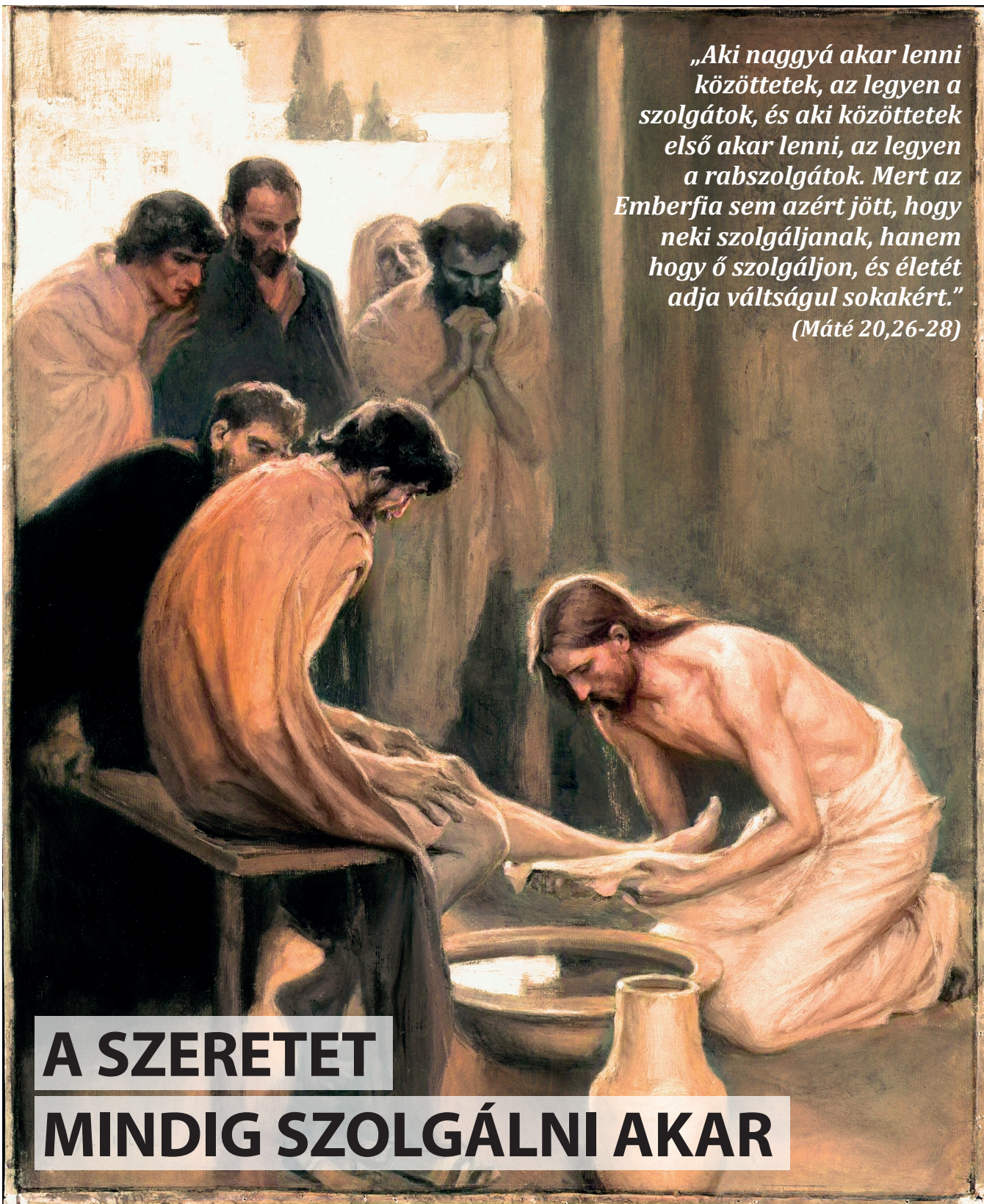

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja

*„Aki naggyá akar lenni
közöttetek, az legyen a
szolgátok, és aki közöttetek
első akar lenni, az legyen
a rabszolgátok. Mert az
Emberfia sem azért jött, hogy
neki szolgáljanak, hanem
hogy ő szolgáljon, és életét
adja váltságul sokakért.”
(Máté 20,26-28)*

A SZERETET

MINDIG SZOLGÁLNI AKAR

„Jézusnak, az ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől.”

„Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszástól.”

(1János 1,17. 19)

A TARTALOMBÓL

14

SZABADTÉRI EVANGELIZÁCIÓ POMÁZON

18

GYÜLEKEZETÜNK POMÁZ VÁROS NAPJÁN

34

GYÜLEKEZETI KIRÁNDULÁS PÁPÁRA

IMÁDSÁG

Urunk Istenünk, szerető mennyei Édesatyánk Jézus Krisztus által, áldunk és magasztalunk, hogy mi még kimondhatjuk, ott lehet ajkunkon a Téged szólító szó, üdvözlét, kiáltás, remény: Hozsánna! Kérünk, hogy váltsd meg a mi életünket, mert tudjuk, hogy ez igaz: Aki az Istentől jött, a Messiás életét adta értünk, békességet szerzett, engesztelő áldozata volt az élő Istennek.

Köszönjük, hogy Ő az Úr, Ő a Király, Ő az, Akit áldhatunk és dicsérhetünk, a mi gyülekezetünk 241. születésnapján. Hálaadással köszönjük meg Neked, Urunk, az előttünk járt nemzedékeket, hűségüket; köszönjük, hogy kétszáz évvel ezelőtt templomot építettek, és mi ma is ebben a templomban imádkozunk Téged. Köszönjük az előttünk járók példáját, azokat, akik megtanítottak minket imádkozni, akik könyörgöttek megtérésünkért, és mi is így imádkozunk a következő nemzedékekért, akik között ott vannak gyermekeink, unokáink, szeretteink.

Imádkozunk Hozzád, Urunk Istenünk, életváltozásért, csodáért, új életért, megtérésért. Imádkozunk azokért, akiknek megterhelt az élete, fizikai betegségtől, nehézségtől; imádkozunk gyógyulásukért. Imádkozunk azokért, akik szívében fájdalom van, akik keresik az élet titkát, és a leghetlenebb helyzetekben szólítanak Téged, mint élő Urat, feltámadott Krisztust. Hadd kérjük a gyászolóknak Jézus Krisztus vigasztalását. Imádkozunk azokért, akik fáradtak, akiknek sok teher nyomja a vállát, és küzdenek, harcolnak, akiknek az élete bizonytalanságban van.

Imádkozunk Hozzád azokért, akik házasságra készülnek, akik közös jövőjüket tervezik, a következő éveket, évtizedeket. Imádkozunk azokért, akiknek valami egészen új kezdődött az életében, lehet, hogy éppen az általános iskolában, a középiskolában, vagy az egyetemi képzésben. Imádkozunk azokért, akik terveket szőnek, a jövőjüket kutatják, hogy merre menjenek, mutass nekik utat.

Imádkozunk Hozzád azokért, akik békétlenségben vannak, a szó szoros értelmében vett háborúban vagy lelki gyötrődésben. Kérünk, Urunk, a békéért. Adj békét a mi időnkben, hogy megszűnjön a fegyverek ropogása. Nemcsak a jólétünkért kérjük, hanem azért, mert a Te rended a béke. „Békességet adok nektek” – ezt mondod, külsőleg és belsőleg is, ezért könyörgünk.

Imádkozunk Hozzád református egyházunk egészéért, megújulásáért, azokért a közösségekért, ahol hangzik az evangélium. Így könyörgünk ma a gödi gyülekezetért, és imádkozunk a tárnokiakért, akik most egy közös útra indulhatnak egy lelkipásztorral, hogy gyülekezetté formáld őket. Kérünk, hogy ha ez Tőled való, akkor add meg mindezt. Imádkozunk népünkért, nemzetünkért, városunkért, annak minden polgáráért és előjárójáért.

Jézusért kérünk, hallgasd meg imádságunkat. Ámen.

(Nyilas Zoltán lelkipásztor imádsága elhangzott a 2024. szeptember 15-i pomázi istentiszteleten) ■

1. Van még számomra is bocsánat!
Van Jézusom, Ő az enyém!
Nem mardos a bűn, sem a bánat,
Mint a fecske, ujjongok én.
Halálba' hevertem, de Ő fölemelt,
Az életem ára a szíve vére lett.
A bűnöm, ó, Jézus, a bűnöm, ó, Jézus,
Nem vádol többé engemet.

2. Kísértés hulláma ha tör rám,
Szembe velem Jézusom jó.
Roskaszt, tövises a keresztfám,
Hű vállára átveszi Ő.
S hazám felé utamat bár nem tudom,
Előttem jár Jézus, mint tűzoszlopom.
A véred, ó, Jézus, a véred, ó, Jézus,
Felhőként vezet utamon.

3. Az ég alját fürkészve nézem,
Hajnalcsillag felkel-e már.
Vigyázom és hallgatom ébren,
Hárfák hangja zendül-e már.
És én is elkezdem az én énekem,
Repesve, új hangon zeng dicséretem,
Mikor az Úr Jézus, az én Uram Jézus
Jön, hogy engemet felvegyen.

Oskari Heikki Jussila
(1888-1955)

Ments meg engem, Uram

1. Ments meg, Uram, engem az örök haláltól,
Ama rettenetes napon minden bajtól!
Midőn az ég és föld meg fognak indulni,
S eljössz a világot lángokban ítélni.

2. Reszket minden tagom, borzadok és félek,
Én, e földön küzdő szegény bűnös lélek;
Ama napon engem ítéletre vonnak,
Midőn az ég és föld egyben megindulnak.

3. Haragnak napja az, kínok, ínség napja,
Nagy nap, mely a bűnöst gyötri, szorongatja,
Midőn te, ki mindig éltél és fogsz élni,
Eljössz a világot lángokban ítélni.

4. Örök nyugalmat adj, ó Uram, nekünk,
Örök világosság fényeskedjék nekünk,
Hogy trónusod körül mi udvart állhassunk,
S téged, boldogítót, örökké áldhassunk.

5. Ments meg, Uram, engem az örök haláltól,
Ama rettenetes napon minden bajtól,
Midőn az ég és föld meg fognak indulni,
S eljössz a világot lángokban ítélni.

(RÉ 621. dicséret – teljes szöveg)

A tékozló fiú, atyja viszontlátásakor

Atyám, ne fond karod nyakamba,
Lágy ölelésed fojtogat.
Lehervadt régen orcám hamva,
Tartsd vissza most a csókotad.
Mert vétkeztem Te ellened:
Nem vagyok többé gyermeked.

Koldus vagyok, rongyos ruhájú,
Pazarló, léha, sőt vak is!
Nem illet engem, csak a vályú,
Megelégednék azzal is.
Hagyd most a régit, fényeset:
Leszek legkisebb béresem.

Kiadta már a rám eső részt:
Nem jár nekem több, semmi más,
Hogy ínséget láttam s törődést,
Csak én, csak én vagyok hibás!
Eltékoztam jussomat –
Mindent, mit név és otthon ad!

Ujjamra mégis gyűrűt húzol?
Díszesre váltod rossz gúnyám?
Szíved szerelme most is unszol,
Sok bánat járta év után?
Ó, szív, atyai szív, örök!
Eléd roskadva megtörök.

Nagyobb a szíved, mint a vétkem,
Mint ennen keblemben a vád.
Kivet mindenki, szomjan-étlen,
Te vagy most egyetlen barát.
Magam utálom, más kerül,
Te szeretsz engem – egyedül.

Atyám, ölelj hát, csókold orcám,
Édes, akár bocsánatom!
Kit visszavártál bűne harcán,
Fiad meghalt s feltámadott.
Ó, hív a ház! – Add a sarut!
Ki elveszett – ma hazajut.

NYILAS ZOLTÁN ESPERES IGEHIRDETÉSE

A mi kiáltásunk: Hozsánna!

Kedves testvérek, ünneplő gyülekezet! A virágvasárnapi evangélium egy nagyon színes és látványos történet, melyből most arra a felkiáltásra szeretném a figyelmünket összpontosítani, ahogyan a sokaság azt kiáltja: „Hozsánna Dávid Fiának! Áldott, aki jön az Úr nevében! Hozsánna a magasságban!”

Az első, amit a Jézust köszöntők Hozsánna felkiáltásával kapcsolatban el kell mondanunk, az az, hogy ez a Szentírásból, a 118. Zsoltárból való idézet, bár azt hiszem, hogy éppen a „Hozsánna” szót hiányoljuk belőle. Pedig ha a bibliafordítók ragaszkodtak volna ahhoz az összefüggéshez, amit a teljes Szentírás alapján mondunk és tapasztalunk, akkor a 118. Zsoltár 25. versszakát nem fordítják le. Ugyanis az eredeti szövegben ott csak ennyi szerepel: „hoshí-ánná” – „Hozsánna”. Amikor ugyanis lefordítják, akkor egyben értelmezik is. Ez persze segít nekünk abban, hogy megértsük, mit mond a Jézust köszöntő sokaság: „Ó, Uram, segíts meg!” Ezt jelenti a Hozsánna.

Ez ráirányítja a figyelmünket arra, hogy milyen fontosak a zsoltárok. És nem csak azért, mert most a passió történetét együtt olvassuk a zsoltárokkal, hanem azért is, mert – ahogy a kalauz szerinti mai napi igénkben, az 57. Zsoltárban imádkozza a zsoltáros – milyen jó dolog zsoltárt énekelni! Milyen jó dolog a több ezer éves imádságokat újra ritmizálva dallamba formálni és énekszóban elmondani Isten nagy tetteit, milyen jó a tanításainkat összefoglalni!

Nem véletlen, hogy reformátoraink is felismerték mindezt. Lehet, hogy pontatlan leszek, és az egyháztörténészek nem értenek majd velem egyet, de Kálvin maga is próbálkozott zsoltárfordítással. Neki nem sikerült olyan jól, más volt az Istentől kapott talentuma, de úgy gondolta, nagyon fontos, hogy Isten népe megismerje, énekelje és megtanulja azt, amit Istenről tudni és mondani lehet, mert a zsoltárok általánosí-

tanak, és a mi hitvallásaink – ha nem is szó szerinti – tételeit, gondolatait fogalmazzák meg úgy, hogy azokat mindenki megtanulhatja belőlük. Régen is és most is ezt csináljuk: a gyerekeinknek ritmikus szövegeket, mondókákat mondunk, kedves énekeket tanítunk, mert azokat hamar el tudják sajátítani. A zsoltároknak is ez volt a célja a reformációban. Azért van benne az énekeskönyvben a százötven zsoltár, mert azok az Isten hatalmas tetteiről szóló hitvallástételek.

Emlékszem, amikor két évvel ezelőtt Nagycsütörtökön elénekeltük énekeskönyvünkől a Passióéneket, nem gondoltam volna, de a templomajtóban egy testvérünk kézfogáskor azt mondta: „Most, hogy elénekeltem, egybefoglalva, így együtt, most már értem, mi történt Jézus szenvedéstörténetében.” Szeressünk hát énekelni! Szeressük az egyházi énekeket! Szeressük az Istent dicsérő szót, a zsoltárt! Miért? Azért, mert Jézus is ezt énekelte. Ne vesd meg azt, amit Jézus jónak tartott, az ajkára vett, amit énekel! Jézus nem vitatkozott azon, hogy mi a prozódia, hanem énekelte a zsoltárokat. Azok, akik ma a Szentírással, a Biblia tudományával foglalkoznak, azt mondják, hogy a 118. Zsoltárt szinte biztos, hogy Jézus is énekelte – az utolsó vacsora után. János evangéliumában azt olvassuk, hogy amikor felment az Olajfák hegyére, Jézus és tanítványai zsoltárokat énekeltek. Úgy gondolják, hogy ezt a zsoltárt is elénekelték, mert van egy hat részből álló zsoltár-csoport (113-118-ig), amit ünnepi zsoltároknak hívnak, idegen szóval *Hallél-zsoltároknak* (ebből származik a *Halleluja* szó), amelyek a zsidó ünnepi imarend részei. Egy ilyen Hallél-zsoltár a 118., amit a zsidóság a mai napig újra és újra elénekel az ünnepein, és megtanítja a gyermekeinek, unokáinak meg dédunokáinak.

Mi is szeretjük énekelni, mert azt látjuk benne, hogy mindaz, ami az Ószövetségben leírásra került – beteljes-

dett. Mert ez egy prófétikus imádság. Arról van benne szó, hogy valaki megérezik Jeruzsálemben, és akik találkoznak vele, azt kiáltják, hogy „Áldott, aki az Úr nevében jön! Hozsánna! Uram, segíts!”

Mit is jelent ez? Vizsgáljuk meg másodszor ezt a kifejezést, hogy Hozsánna! Amint az előbb mondtam, ez azt jelenti: „Könyörülj rajtam, én Istenem! Ments meg! Szabadíts meg!” Innentől kezdve már nekünk személyesen is van hozzá közünk, mert ez a mi kiáltásunk, a mi imádságunk is lehet: „Hozsánna! Uram, ments meg! Mentsd meg az életemet!”

Az ószövetségi liturgiában a lombsátrak ünnepén – amely egy egyhetes ünnep volt –, annak utolsó, hetedik napján ezt az imádságot hétszer is elénekelték. A zsidóság ebben arra emlékezett, hogy a pusztai vándorlás negyven esztendejében Isten volt az oltalmuk és reménységük. Minden lehetetlen körülmény közepette lehetett kiáltani hozzá: „Uram, ments meg! Uram, szabadíts meg!”

Kedves testvérek, ez az imádság, ez a szó: Hozsánna – a mi szavunk. Amikor azt érezzük és tapasztaljuk, hogy ebben a világban mennyi minden változik körülöttünk és bennünk, amikor azt látjuk, hogy mennyi gáncsosság, mennyi bukás, mennyi bűn van benne, amikor mindenhol elfogy a bizalom, kiáltsd azt: „Könyörülj, ments meg, Uram! Szabadíts meg, Istenem!”

Hogy lehet, hogy az a Jézust köszöntő sokaság, amelyik azt kiáltja: „Hozsánna!”, egy hét múlva azt kiabálja: „Feszítsd meg!”? Mi most már értjük, hogy itt nem egy diadalittas, hanem egy fohászzerű köszöntésről van szó. Persze annak beteljesedéséről is, hogy „Azért imádkoztunk évszázadok óta, hogy valaki mentsen meg bennünket: Ments hát meg minket!” – nagyjából ezt jelenthette Jézus bevonulásakor ez a szó: Hozsánna. Hogy lehet, hogy ezek az emberek egy hét múlva már azt mondják: „Feszítsd meg!”? Úgy, kedves testvé-

rek, hogy az ember csalódik. Azt hiszem, ez a legnagyobb problémánk: csalódunk Istenben. Hogyan is mondja egy keresztyén, Istent dicserő muzsikusk? „Nem ezt vártad, nem így mondták, / Mást ígért a szív és más mondott a száj.” Ez a legnagyobb problémánk: mi Istenben csalódunk. Nem ezt vártuk tőle, mi más akar-nánk.

A legnagyobb gond az, hogy amikor azt mondjuk: ments meg, szabadíts meg, könyörülj, válts meg, akkor mi legtöbbször a külső dolgoktól való szabadságot szeretnénk – a betegségtől, a gyásztól, a terhektől, a nyomorúságtól való szabadulást. Csak önmagunkért nem szoktuk ezt mondani. Pedig azt olvassuk a Szentírásban egy helyütt, hogy „először önmagukat adták az Úrnak”. Azaz, ennek az imádságnak az a lényege – értsétek jól, amit most mondok –, hogy Isten nyilván a pillanatnyin is enyhíteni akar, de nem elégszik meg evvel, hanem a legteljesebbet, az egészet akarja. Ezért az önmagunkért való imádság legszen-tebb formája az, amikor ezt mondjuk az Istennek: „Ments meg, szabadíts meg – a bűneimből! Ments meg abból, ami megkötöz, ami megbénít!” Amiben újra és újra elbuksz, te is meg én is. A nagy csalódások abból fakadnak, hogy pont ezt nem akarjuk. Ilyenkor azt mondjuk, hogy az egész hamis volt. Milyen fájdalmas időid eljutni!

Testvéreim, harmadjára arra szeret-ném felhívni a figyelmet, hogy Jézus az, aki meg tud szabadítani. Jézus az, aki meg tud váltani. Nincs más.

Egészen biztos vagyok benne, mindannyian fölmondjuk a leckét, mit jelent Jézus Krisztus neve. Jézus azt jelenti, hogy szabadító. Jézus korában nagyon sok embert hívtak Jézusnak, vagy ennek valamilyen változata szerint. Egy olyan elterjedt név volt, mint például Magyar-országban – most vezetékneveket mon-dok – a Tóth, a Szabó vagy a Nagy. Ren-getegen voltak. Több százan vagy több ezren lehettek. Megkülönböztetésként

ezért úgy említették, hogy a názáreti Jé-zus, vagy József fia, Jézus.

A másik elnevezése a mi Urunknak: Krisztus. Ez nem a vezetékneve, hanem a méltóságjelzője, ami azt jelenti, hogy Messiás (görögül: Krisztus), vagyis fel-kent. Mit jelent az, hogy felkent? Azt je-lenti: Aki az Istentől jött. Azt jelenti: az Istené. Azt jelenti: Akinek minden hatal-ma megvan arra, hogy megszabadítson téged bűneidből. Ez a méltóságjelzője Jézusnak. Hogyan is mondja ezt a Krisz-tus-himnusz? „Ezért fel is magasztalta őt Isten mindenek fölé, és azt a nevet adományozta neki, amely minden név-nél nagyobb, hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieiké, földieké és föld alattiaké; és minden nyelv vallja, hogy Jé-zus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségé-re.” Hát ezt jelenti a Messiás. Jézusnak adatott a hatalom, hogy valóban meg tud szabadítani, hogy Ő valóban Isten. És az már csak egy aprócska érdek-eség számunkra, hogy egyébként Jézus korában nagy vita folyt arról, hogy ők Ábrahám fiai, vagy Dávid leszármazot-tai. Ez a nagy vita köztük. Az nem, hogy Messiás. És Jézus Messiásként, Úrként, Királyként érkezik.

Ne felejtset el testvérem, hogy nagy hatalma lehet az embernek, de Jézus nélkül, a Messiás nélkül üdvössége nem lehet. Jézus, a Messiás az, aki a fáradtság, a közöny, a bosszúság, a tétlenség, a lel-ki sivárság, a néma, ünnep nélküli élet-ből is meg tud szabadítani. Hát mondd neki: „Hozsánna! Uram, szabadíts meg!

Neked van hatalmad arra, hogy elvedd az én bűneimet!” Igen, hogyha kéred, akkor Jé-zus megvált téged. Megvált a tunyaságból, a fáradtságból, a depresszióból, az értelmetlen extázis-keresésből. Megvált téged ebben a rohanó világ-ban. Itt és most bízz benne! Imádkozz hozzá, szólítsd Őt, és megadja a te szíved kéré-sét!

Testvérek! Azt gondolom, hogy emberi életünk nagy dolgai legtöbbször az imád-ságainkban dőlnek el. Hogy merre megy tovább az éle-tünk, az imádságban dől el. Nem a mi nagy terveinkben, elképzeléseinkben, hanem az imádkozó életben.

Ennek a virágvasárnapi történet-nek az utolsó nagy üzenete az, hogy a Hozsánna *együtt* kiáltották. Jézust lát-va együtt kiáltotta gyermek és felnőtt, férfi és nő. Együtt kiáltotta a kétkezi munkás és az egyetemi tanár. Együtt mondták, hogy „Jöjj, és szabadíts meg!” Ez ad értelmet közösségeinknek, gyü-lekezeteinknek, ennek a helynek. Áld-juk Istent azért, hogy az elmúlt 241 esztendőben itt, abban a padban, ahol most te ülsz, ha valaki ezt kiáltotta, megmenekült az élete. Üdvössége lett. 241 év alatt hány és hány fohász hang-zott el itt a templomban, itt, ahol lebo-rulunk előtte, ahol imádjuk, ahol keres-sük az Ő nevét, ahol a szószék mögötti felirat is ezt mondja: „Kérünk, hallgasd meg könyörgő népedet”.

Testvérek, imában dőlnek el a dol-gaink, az életünk, az üdvösségünk. Az imádság a Krisztussal való beszélgeté-sünk. Tanítsuk meg erre a gyermeke-inket! Ők még megélhetik akár a 300. születésnapját is a mi gyülekezetünk-nek. De meg kell tanítani őket imád-kozni, mert a megtartatás az Isten ke-zében, Jézus Krisztusban van.

Hozsánna! Áldott, aki az Úr nevében jön! Ámen.

(Az igehirdetés elhangzott a 2024. szeptember 15-i ünnepi istentiszteleten a pomázi templomban) ■

Újfarizeusok (2.1)

Az újfarizeusok egyedül azért adnak hálát Istennek, hogy ők nem farizeusok.

Az újfarizeusok nem terhelik erkölcsi elveikkel az embereket.

Semmit sem cseleksznek, ami példamutató, nehogy traumatizálják honfitársaikat.

Kerülik a templomot, ahol virágzik a klerikus képmutatás.

Nem imádkoznak, mert az nyárspolgári magakelletés.

Nem böjtölnek, csak fogyókúráznak.

Nem adakoznak, a perselypénzt pedig megadóztatnák.

Kerülik a főhelyeket, s ha mégis templomba kell menniük (elmaradott rokonaik okán), sosem ülnek az első padba, nem színlelnék áhítatot, hanem kifejező megvetéssel fitymálják az ajtatoskodó képmutatókat, és számonkérlik a papon, hogy nem eléggé prédikálta ki a farizeusokat.

Nem járnak piacra és főterekre, nehogy köszönteni találják őket a farizeusok.

Az újfarizeusok mindenkit felmaggasztalnak (kivéve a farizeusokat, akik ezt nem érdemlik).

Nem bántanak meg senkit (kivéve a farizeusokat, akik azt megérdemlik).

Az újfarizeusok szerint senkinek

nem kell bűnbánatot tartania, kivéve a farizeusoknak, örökös vezeklésben.

Az újfarizeusok szerint mindenki jó ember, kivéve a hazug farizeusokat.

Az újfarizeusok szélesre tárják a mennyek országát mindenki előtt (kivéve a farizeusokat).

Minden idejüket hasznos dolgokra fordítják, nem utazzák be a földkerekséget (kímélendő a környezetet), és senkit sem akarnak megtéríteni (kivéve a farizeusokat).

Az újfarizeusok mindenkit felmentenek a törvény szigora alól, kivéve a farizeusokat, akiket viszont az evangélium alapján ítélnék el.

Az újfarizeusok éber hatalomkritikusok (kivéve, ha övék a hatalom).

Irgalmasságot követelnek, de csak a farizeusoktól.

Az újfarizeusok öko-tudatosak: nem nyelik el a tevét, legyen min legelnie a szűnyognak.

Az újfarizeusok nélkülözhetetlenek, egyedül ők ismerik fel a sötétben ólálkodó farizeusokat, mindazáltal érzékenyítési tanfolyamra kötelezik a kis-, és nyárspolgárokat, nehogy összetéveszszék őket a farizeusokkal.

Az újfarizeusok szolidárisak: időről-időre padlássoprést rendelnek el,

hogy megszüntessék a kizsákmányolást.

Empatikusak: dicsőítik azt, ami rút, mert az belül szép.

Progresszívek: hasztalannak tartják a régiekre való emlékezést, a temetőket mezőgazdasági célra javasolják hasznosítani, a keresztet pedig összeadási jelként is betiltanák.

Prófétikusak: eltörlik a múltat (az összes farizeussal együtt).

Kreatívak: tudják, hogyan kell a valamiből semmit csinálni.

Az újfarizeusok szerint Isten is farizeus, hacsak át nem adja nekik a kozmosz feletti uralmat.

Az újfarizeusok szerint, ha mindenki olyan lenne, mint ők, Jézusnak nem kellett volna engesztelő halált halnia.

Az újfarizeusok szerint, ha Jézus feltámadna, rögtön csatlakozna hozzájuk.

Az újfarizeusok szerint az pusztá farizeus ámitás, hogy Jézus már feltámadt.

Az újfarizeusok tökéletesek: ítéletet tesznek élők és holtak fölött.

Az újfarizeust leginkább arról lehet megismerni, hogy nem farizeus.

Az újfarizeus élete céltalan farizeusok nélkül. Ezért az újfarizeusok folyton ekképpen fohászknak: mindennapi farizeusunkat add meg nekünk ma!

(Kossuth Rádió, Lélektől lélekig – 2024. szeptember 8.) ■

PÁLYI PÉTER LELKIPÁSZTOR

Isten szerinti helyén van az életed?

A bűnbeesés után Isten első kérdése így hangzik Ádámhoz: „Hol vagy?” (I.Móz. 3:9.) S azóta is ezt kérdezi a bűnös embertől az Úr: Hol vagy? – ha nem vagy a helyeden..., ha nem vagy ott, ahol Isten szerint lenned kellene. Ádámnak hűvös alkonyatkor az Édenkertben – Vele. Vele szeretetben, Vele békességben, Vele biztonságban. Vele örömben és boldogságban.

Igen. Mivel Ádám és Éva nem volt a helyén, ott, ahol Isten szerint lenniük kellett volna, mindezt elveszítették. S a szeretet, öröm, békesség, biztonság, boldogság helyett jött a félelem.

S bizony ez azóta is ezt jelenti. Ha az ember nincs ott, ahol Isten szerint lennie kell, akkor az életének uralkodó érzése a félelem lesz. Ki szeret félni? Senki. Így minden ember életének nagy kérdése ez: Hogyan lehet megszabadulni a félelemtől? – Isten válasza egyértelmű: Legyél ott, és cselekedd azt, amit Én, az Úr, helyként és feladatként rád bízok!

Igen, ez a legfontosabb kérdés minden keresztyén ember életében: Isten szerinti helyemen vagyok-e? Azt teszem-e, amit Isten akar?

Vajon el lehet ezt dönteni? Igen, el lehet dönteni! Ehhez tudni kell azt, hogy Isten miért adott az egész emberiségnek Új szövetséget.

Az Ó szövetség emberei, a zsidó nép, úgy értelmezték Isten és ember kapcsolatát, hogy aki megtartja a törvényeket, azt az Úr megáldja. Azaz annak az élete gazdag lesz, bővílni fog itt az életben, azaz Istentől áldott lesz. Ezért meri oly bátran kijelenteni a gazdag ifjú Jézusnak, hogy ő megtartotta a parancsokat, mert lám, Isten megáldotta őt, jólétben él.

De Istennek nem ez volt az eredeti szándéka. Az Ó szövetség emberei félreértették Őt. Ezért kellett Új szövetséget kötni, most már nem csak a kiválasztott néppel, hanem az egész emberiséggel. Az Új szövetség mutatja meg Isten eredeti szándékát, most már egyértelműen. Az Új szövetségben ezt helyezi Isten a szívünkre: **Ha az Én akaratom, törvényeim szerint éltek, akkor a**

ti életetek áldás lesz a körülöttek levők számára. S ez itt a lényeg. Isten ezt akarta eredendően is. Hiszen a nagy parancsolat az Ószövetségben éppen erről szól: „Szeresd azért az URat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből.” (V.Móz. 6:5.) „Szeresd felebarátodat, mint magadat.” (III.Móz. 19:18.) Vagyis élj úgy, hogy az áldás legyen Istened és felebarátod javára! Ezért mondja Jézus a gazdag ifjúnak: Tegyél valamit a szegényekért a vagyonodból! Légy áldássá a körülöttek levők számára, azután jöjj, és kövess engem!

Tehát az Ószövetség embere így gondol önmagára: „Megtartom a törvényeket, akkor Isten megáldja az életemet.” Az Új szövetség embere viszont így gondol önmagára: „Követem Isten akaratát, akkor áldássá leszek a körülöttem levők számára.” Nos, ez az a mérce, ami alapján el lehet dönteni, hogy vajon a

helyemen vagyok e, azt teszem-e, amit Isten akar.

Igen, figyeld meg az életedet! Ha áldás a körülöttek levők számára, akkor a helyeden vagy, azt teszed, ami Isten akarata, és nem csak a magad kitalálta úton jársz.

A magam élettapasztalatából is meg tudom erősíteni ezt. Valahányszor rossz irányba indultam nem azt tettem, amit az Úr szerint tennem kellett, azonnal éreztem belül, hogy valami nyugtalanít, hogy valami nincs rendben. S ez feszített. S bizony ilyenkor meg kellett állni, és újra átgondolni mindent. Megkeresni azt a pontot, ahol eltévesztettem, ahol még békességem volt. Néha ez nehéz küzdelem, de megéri, mert elhozza a békességet, örömet, boldogságot. Ez sokszor lemondással is jár, de Isten mindig visszapótolja azt, amit így el tudunk eresztetni.

Keressük meg újból az Úr szerinti helyünket, hogy újból áldássá lehessen az életünk! Újra azon a helyen legyünk, ahol az Úr használni akar minket! Elsősorban a családban, de munkahelyen, gyülekezetben, népem körében, emberek között. Légy áldássá, hogy magad is áldott légy! ■

Szentírások átadása a kiskátások részére az október 13-i hálaadó istentiszteleten

TÓTH SEBESTYÉN LELKIPÁSZTOR IGEHIRDETÉSE

Isten jelenlétére van szükségünk

Kedves testvérek! Úgy gondolom, Ezékiel könyve sokaknak nem tartozik a kedvenc bibliai olvasmányai közé, ugyanis nagyon nehéz megérteni, tele van az ítélet és apokaliptikus látomások igéivel. Mégis talán az egyik legfontosabb prófétai könyv, amelynek igéi és képei meghatározzák az Újszövetséget és a keresztyéniséget is.

A fogság idején járunk. Izráel már évtizedek óta romokban hever; alig lakja valaki, hiszen oly sokan meghaltak a babiloni seregek pusztítása idején, a többiek pedig elmenekültek vagy fogságra vitték őket. Így került Ezékiel próféta is még fiatal korában Babilonba, ahol ezeket a látomásokat kapja Istentől. A választott nép ebben az időben soha nem látott mélységeket él át. Szétzilálva, bűnbánattól mardosva, legyőzve, pogány népek közé kényszerítve élnek, több száz kilométerre attól a földtől, amit egykor hazájuknak tekintettek. Így szabadság, otthon, templom és Isten nélkül sýnylődnék fogságban, legalább is sokan úgy érzik, Isten nincs velük az idegen földön.

Pedig Isten nem hagyta el őket, és éppen ezt mondja el Ezékiel prófétának: nem maradnak örökké ebben az állapotban. Hiszen Ő nagy és dicsőséges Isten, akinek ereje mindennél hatalmasabb, és akinek szavára élet lesz a pusztaságban. Ő elkészíti a szabadulást, az újrakezdést, az áldás, és közöttük fog lakozni.

De mi is történik ebben az igeszakaszban?

Ez a rész a könyv végén arról szól, hogy az Úr megmutatja Ezékielnek egy látomásban a felépítendő új templom képét. Látomásában már áll Jeruzsálem és a templom, és Isten bevonult oda teljes dicsőségével, hogy ott lakjon. Azért csodálatos ez, mert az akkori fel fogásban a templom egyenlő volt Isten jelenlétével. De akkoriban a templom még romokban állt és gaz nőtte be, ráadásul több száz kilométerre volt, így

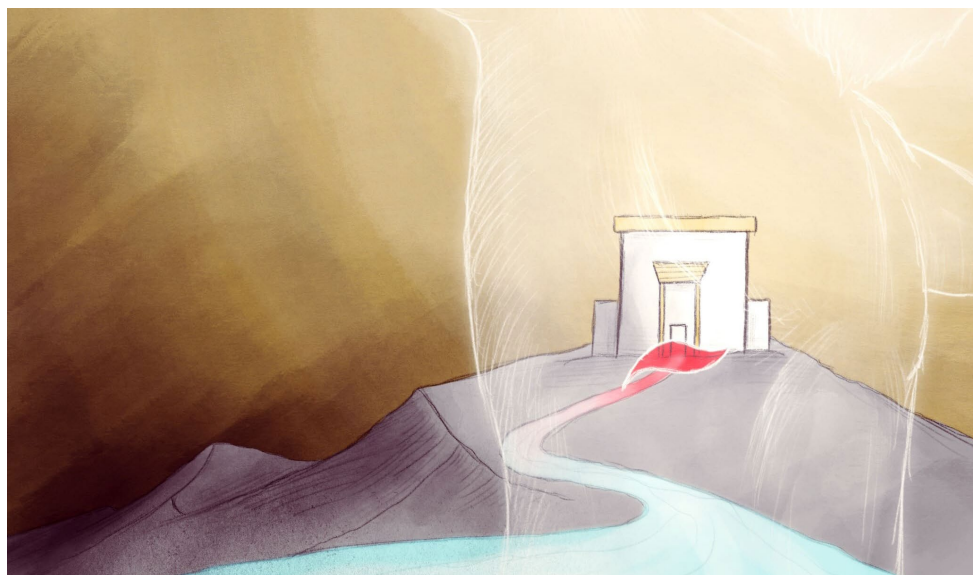
sokak számára Isten is ilyen távolinak és legyőzöttnek tűnt. Éppen ezért adja a látomást Ezékielnek, hogy ő továbbadja a reményt adó isteni üzenetet a népnek: nem lesz ez mindig így. Isten megjelenik, és az új templomban újra népe között lakik majd. Visszatér ahhoz a néphez, amely elhagyta Őt, hogy újra Istenük legyen.

Itt érkezünk el mai igénkhez, melyben az Úr visszavezeti a prófétát a templom küszöbéhez, ő pedig arra lesz figyelmes, hogy a küszöb alól egy aprócska ér kezd el csordogálni, amit követni kezd. A víz szépen csorog lefelé a templomhegyről, egyesével a lépcsőkön, keresztül folyik a templom belső udvarán, át a külső udvarra, majd átfolyik a zárt keleti kapu alatt. Ahogy Ezékiel követi, arra lesz figyelmes, hogy ez a csordogáló ér; bár semmilyen más víz nem csatlakozik bele, egyre nagyobb lesz, s egyszer csak – alig két kilométer megtétele után – olyan folyóvá árad, amin már nem is tud átkelni. Ezen nagyon elcsodálkozik. De még ennél is jobban meglepődik azon, hogy a Júdea és a Holt-tenger közötti kietlen pusztaságon átvonuló folyó egyik és másik oldalán is oázisok vannak; látja, hogy fák nőnek a halott földön.

És még ennél is nagyobb lesz a csodálata, mikor megtudja, hogy a folyó a Holt-tengerbe fut, amelyet meggyógyít az Istentől jövő víz. Abba a tengerbe

fut, ami a nevét is a halálról kapta, mert annyira sós, hogy alig van benne élet. Nyáron az 50 C-fokos hőségben ez a víz harminc százalékos sótartalommal rendelkezik. Annyira sós, hogy ha ráfekszik az ember, lebeg. És ami ennél is fontosabb: még igen kis mennyiség, pár korty is halálos lehet belőle. Amikor azonban az Istentől odafolyó víz eléri, a víz meggyógyul. Nem lesz többé halálos, hanem megtelik étellel, a partján fasorok és ligetek nőnek, s mindenütt halászhálókat száradnak, mert a tenger már tele van étellel, nyüzsgőnek benne a halak, mint a Földközi-tengerben. En-Gedi oázisa – ami egy kis vízesés a pusztában, melynek partja zöld, de tőle pár méterre már pusztaság van – már nem elrejtett oázis, hanem emberek lakóhelye, mert minden megtelik étellel. A folyó partján pedig gyümölcsfák nőnek, melyek havonta teremnek, és nem hervadnak el soha. Így a halott föld paradicsommá lesz, mert az Istentől jövő víz ismét élővé teszi.

Értjük jól azonban, hogy ez a látomás nem szó szerint értendő, hanem képeiben lesz igazán teljes az isteni üzenet. Hiszen Ezékiel látomása által Isten vigasztaló szava hangzik a fogságban levő nép felé: Isten visszatér hozzájuk, és jelenlétében ők is új életre kelnek. Begyógyulnak a régi sebek, a halálból élet lesz, mert Isten közöttük fog lakozni, és Ő ad nekik új életet.

Ez az üzenet pedig nemcsak az Őszö-vetség emberének szól. Van úgy, hogy a mai választottak, vagyis a mi életünk is hasonló helyzetbe kerül. Amikor mi is azt éljük meg, hogy ugyanolyan sivataggá és halottá lett az életünk, mint Izráel földje – főleg lelleképpen. Ennek annyi, de annyi oka lehet! Lehet, hogy az érdektelenség, borúlátás, kicsinyhitűség, vagy hogy beletörődünk abba, hogy ilyen távol került az életünktől. Szép lassan elmarad az imádság, a bibliaolvasás, a csendesség, végül a templomba járás is, és elakad a kapcsolattartás. Valami gátat állít Isten és közénk: lelki bánat, szomorúság, kérdések, aggodalmak, félelmek. Oly sokakkal esik ez meg! De átélhetjük a lelki sivárság helyzetét akkor is, amikor valóságosan fájdalmakat élünk át egy megterhelő családi helyzet, hirtelen, nehezen hordozható betegség, haláleset kapcsán. Éppen ezért szól nekünk is ma az ige: Isten jelenlétére van szükségünk. Szükségünk van Istenre, hogy életünk sivár pusztasága és sótól haldokló tengere újra megteljen étellel, hogy úgy zöldelljen, mint a folyó partján a fák, és nyüzsgőjön mennyei örömekben, mint a halak a Holt-tengerben.

Sok magyarázó ezt az ígét magyarázva elköveti azt a hibát, hogy csak a vízre koncentrál. A víz persze kiemelten fontos eleme ennek a látomásnak, de nem a legfontosabb. Mert az élet vize, Isten életet megújító áldása csak következmény. A legfontosabb az, akitől ered: ez pedig maga az Úr. A szentélyből folyik a víz, ami Isten lakóhelye, tehát magától az Úrtól van, ezért mindenekelőtt az Ő jelenlétére van szükség, hogy áldások folyója áraszsa el a pusztaságot.

Isten jelenléte az emberek között pedig Jézus Krisztusban lett teljessé, akinek vére által van számunkra is szabadulás, bűnbocsánat és megtisztulás, újrakezdés és új élet itt a földön s örök élet a mennyben. Hiszen ezt ajándékozta nekünk Jézus Krisztus a kereszttel. Általa van számunkra is megváltás és örök élet. És akik elfogadják Jézus Krisztust személyes megváltójuknak, azok az Ő jelenlétében élnek mindenkor, mert Ő nem távozik el tőlük soha. Jézus Krisztus ma is közöttünk van Lelke által, azok között, akik segítségül hív-

ják az Ő nevét. Ő az, aki kihozott minket a bűn hatalmából, és ma is rá van szükségünk, hogy az Ő jelenlétében éljünk, hogy Ő legyen az életünk egyedüli Ura, hogy neki adjuk át szívünket, mint egyedüli Urunknak, és így tőle fogadjuk az áldást hozó, életet adó vizet.

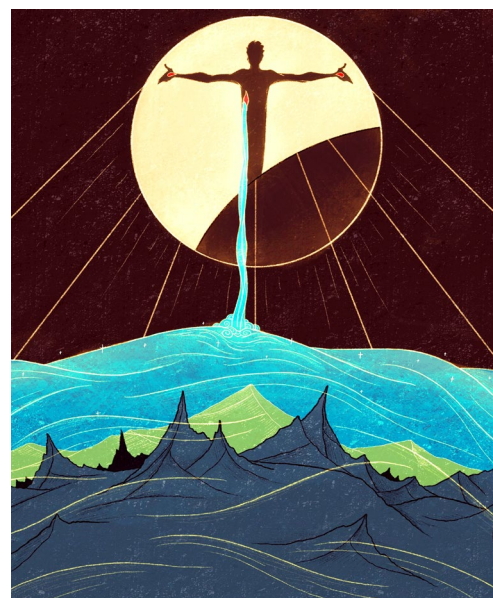
Mindehhez azonban engednünk kell, hogy Ő legyen életünk királya, hogy Övé legyen a szívünk, Ő legyen az első az életünkben.

Nincs félreértés, ebben a szakaszban Isten nagysága mindent elsöprően jelen van. Ez a látomás csak akkor válik valósággá, ha a nép megtér bűneiből. Csak annak a népnek szól ez az ígéret, amelyik kész hátrahagyni az őt romlásba döntő bálványokat, legyen szó belső vagy külsőleg is látható bálványokról, a hamis isteneket, hogy egyedül az Istennek szolgáljon és Őneki éljen. Őt kell behívni az életünkbe, keresni a vele való közösséget és fejet hajtani előtte. Ez a feltétele annak, hogy a megígért áldások megvalósuljanak az életünkben.

Ahogy nekik is, úgy nekünk is az Istenhez kell térnünk elsőként. El kell hagynunk a mi szívünk gonoszságát, és Őt kell behívni az életünkbe, hogy Isten legyen az életünk egyedüli és kizárólagos Ura, hogy ez által újítsa meg a mi életünket is, hogy ez által lássuk az Isten áldását az életünkben.

Ez pedig itt kezdődik, ma, a templomban. Mert Isten azóta is jelen van a világban, mégpedig itt közöttünk különösen is, a Szentlélek által. Itt a templomban, hiszen ahol az Ő nevében összegyűlnek, ott Krisztus Lelke lakozik, s hol a Lélek van jelen, ott a kopár föld gyümölcsöt hajt, a halálos víz étellel lesz tele. Az áldásokat hozó élet vize ma is onnan indul ki, ahol Isten lakozik: ez pedig ez a közösség.

A víz kicsiben indul, innen, ebből a templomból is. Isten országa mindig kicsiben indul el, de egyre nagyobb lesz, ha valaki kitartóan Isten jelenlétét keresi az életében, legyen szó egyéni életünkről vagy akár a közösségünkről. Így ma Istennek a te életedet is átformáló, életre keltő áldása is innen, a templomból indul, azzal, hogy ma fejet hajtasz előtte akár először, akár újra, és behívod Őt a szívedbe. Akkor neked is Istened

lesz, és neked is elkészíti a szabadulást, a gyógyulást és megújulást, amiről az ige szól.

Isten jelenlétére van szükségünk tehát minden nap, és Isten azt ígéri neked a mai napon, hogy Ő veled is marad. Nem lesz távol, ahogyan Izráeltől sem volt sohasem távol, még a fogság idején sem, hanem neked is Istened lesz, és ahogyan az Újszövetség mondja: veled/benned lakozik. Te magad leszel a Szentlélek temploma, Isten lakhelye, Ő pedig minden nap veled lesz. Ez lesz az ellenszer a fájdalom és szükség ellen, a lelki kietlenség ellen, neked is ez hoz gyógyulást. Ez által ajándékoz nekünk is megtisztulást bűneinkből, teszi kemény szívünket újra élővé, hozza el a gyógyulást testi és lelki betegségeinkből, s ami talán a legfontosabb, ajándékoz mindannyiunknak örök, hervadhatatlan életet. Fogadd el, élj az Ő jelenlétében, hívd be Őt az életedbe!

Ahogy tehát Ezékielnek megmutatta az Úr, úgy ma nekünk is megmutatta isteni akaratát, hogy Ő nem akarja, hogy az életünk sivár sivataggá legyen testi-lelki nyomorúságaink miatt, inkább mindannyiunkat új életre akar támasztani Jézus Krisztusban. Ezt kínálja neked ma. Fogadd el Őt, mint életed királyát, és keresd az Ő jelenlétét az életedben! Add át neki szívedet, s akkor számodra is ajándékozza az élet vizét, a megtisztulást, a gyógyulást és az új és örök életet!

(Az igehirdetés elhangzott a 2024. október 6-i ünnepi istentiszteleten a pomádi református templomban) ■

SZIKSZAI BÉNI

Mindenek Királya

A Király lett koldussá, az Úr lett szolgává, a gazdag szegénnyé, de nem azért, hogy koldus, szolga vagy szegény maradjon (2Kor 8,9). Nem azért szállott alá mennyei dicsőségének trónjáról, hogy hozzánk hasonló rabszolgává, Sátán fiává váljék (Jn 8,34-44), és az maradjon, hanem azért, hogy felemeltetvén mindeneket magával vonjon (Jn 12,32). Azért jött, hogy elvigyen minket magával oda, ahol Ő lesz (Jn 12,26) és megossa velünk azt a dicsőséget, mellyel bírt a világ alapjának felvettete előtt (Jn 17,15). Ő azt akarja, hogy ahol Ő van, az övéi is ott legyenek vele (Jn 17,24).

A karhatja, mert Király. A föld sara nem vette el földi koronájának fényes ragyogását, sőt fényesebbé tette. Mindenben hozzánk hasonlóan megkísértetett, de a bűnnek nem volt hatalma felette (Zsid 4,15). Bűn és halál megtörtén hever lábainál, mert Király. Győzött a Júda törzsekéből való orszolán, Dávidnak ama gyökere (Jel 5,5).

Nem a próféta túlzása (Ézs 9,7), nem a virágvasárnapi sokaság tömegőrülete (Lk 19,38), nem a vágyakozó emberiség türelmetlen várakozása tette Őt Király-lá, hanem Ő valósággal az is. Az emberi test nem akadályozta meg, hogy Király legyen. Úgy tanított, mint akinek hatalma van (Lk 4,36), nagy méltósággal és hatalommal parancsolt a tisztátalan lelkeknek, szél és habok engedtek neki (Mk 5,41). Mikor üldözött vadként fustélyokkal, botokkal mennek utána, a kereszt tövében is térdre kényszerítette elleneit királyi méltósága (Jn 8,6). Nemcsak Ő mondja magáról, hogy Király, hanem a római bíró is a keresztjére íratja ezt az akkori három világnyelven (Jn 19,9-20), és ezt az ellenség kérelmére sem hajlandó megmásítani. Miért? Azért, mert Király.

Égi tünemény csak király születését jelezheti (Mt 2,2). Mennyei seregek csak király születésekor jönnek a földre (Lk 2,9). Forradalmat, népmozgalmat csak király születése eredményezhet vagy előz meg (Lk 2,1). Minden rendű és rangú emberek, angyalok, bölcsek, pász-

torok, királyok, zsidók és pogányok ott állottak bölcsőjénél és keresztje alatt. Egy földi király pedig a bölcsőben levő gyermek mosolygásától meginogni érzi a trónját. Kicsiny korában királyok csak királyi gyermeket kerestetnek halálra (Mt 2,16).

Király Ő, mert országa van. Voltak királyok, voltak országaik, lesznek királyok, lesznek országaik, de azok voltak és amelyek lesznek vagy vannak, azok is eltűnnek egyszer a múlt kódében. Országa nem e világból való (Jn 18,36). Maradandó és mozdíthatatlan, mert igazságon épül fel (Jn 18,37).

Király Ő, mert népe van. Egy nyelvet beszélnek, egy jelben egyesülnek, egy célért küzdenek. Nem nép, nemzetség, felekezeti közösség szerint oszlik meg, hanem mindenki népéhez tartozik, aki Őt Királyának és Urának elismeri, de senki, aki az Ő Királyságát tagadni meri (2Kor 12,3; 1Jn 4,1-3).

Király Ő, mert ellensége van. A hazugság atyja, a sötétség fejedelme. Minden gonosz ravaszságával azon van, hogy elpusztítsa, megsemmisítse népét (1Pt 5,8). Nincs kímélet, nincs kegyelem. A harc életre, halálra folyik.

Jézus azonban Király, és mert Király: győzött és győzni fog. Méltó a megölelt Bárány, hogy vegyen erőt és gazdagságot, bölcsességet és hatalmasságot, tisztességet, dicsőséget és áldást (Jel 5,12), mert bár viaskodnak ellene, a Bárány meggyőzi őket, mert uraknak

Ura, királyoknak Királya (Jel 17,14). Győzelme ott kezdődött, mikor a föld megindult, a sziklák meghasadtak, elveszett a fénye a tündöklő napnak, és az elsötétedő alkonyi fénybe belecsendült a kiáltás: Elvégeztetett!

A húsvéti üres sírnál álló angyalok a halál felett aratott fényes diadaláról beszélnek. Győzött a kereszt töviskoronás Királya. Az Ő diadalát hirdeti az első pünkösöd, majd amikor mártírok százai mentek halálra érte, a reformáció hősi vértanúi. Amikor a dicsőség Királya lépett egyet, népek, nemzetek, rendszerek omlottak össze, hatalmasságok rendültek meg. Király Ő, aki nem létezőket úgy hív elő, mintha létezők volnának, és a reménység ellenére beteljesíti diadalát (Róm 4,17-18).

„Ímhol jó néked a te Királyod” (Zak 9,9). Szárazföldre lesznek előtte a vi-
zek, és egyenes úttá a hegyek (Ézs 40,3-4). Ellenségeinek vad ordítózása, alatomos készülődése a biztos jele annak, hogy Ő jön. A népek tengere zúg (Lk 21,25), sőt vad tajtékot hány, hatalmaságok mint fényes csillagok hullanak alá. Jön a Király!

Jön, hogy megvívja döntő csatáját, és a pokol vadjaira rátegye végső zárait. Jön, hogy megváltott népén könyörüljön, és beteljesítse a teremtet világ sóvárgását (Róm 8,19). Jön, hogy elvigyen a felhőkön át az üdv honába (1Thessz 4,17), és majd vele együtt megjelenjünk dicsőségben (Kol 3,4).

Előbb azonban jön hozzád, mint a te Királyod. Szolgált néked életével, hogy most megváltott népe lehess. A népek, nemzetek korlátlan Ura, a mindenség Királya hozzád jön, és a te Királyod akar

lenni. Fogadod-e Őt megillető hódolattal? Fogadod-e Őt úgy, mint Királyodat?

Ó, ez a keresztyén világ sok mindenre hajlandó Krisztusért. Hányan becézgetik mint gyermeket! Ezek csak karácsony „Jézuskáját” ismerik. Hányan akarják kiszolgáltatni magukat vele, hányan rendeznek mulatságokat, végeznek munkát az Ő nevében, csak egyet nem akarnak megadni neki, ami nélkül pedig semmi közünk sincsen hozzá: *a Királyt megillető tisztességet*. A pogányok tisztességüket hamarabb elébe hozzák, mint ez a keresztyénnek csúfolt világ.

Mindenek Királya, a szíved királya akar lenni az, akinek adatott minden hatalom mennyen és földön. A Király Krisztus-népet toboroz magának, és a te szívedet is akarja. Építi országát. Láthatatlan, de romolhatatlan országot emberi szívekben.

Szava most feléd hangzik, szíve most téged keres, hogy benned is

kiépíthesse országát, hogy te is, aki nem nép voltál, szent nép, megtartásra való és Isten népe légy (1Pt 2,9). Ő mindenekelőtt a te szíved Királya akar lenni. Nem erővel és nem hatalommal, hanem szeretete hívó szavával közelít feléd. Nem hatalma fegyvereivel, hanem megbocsátó szeretetével, bűnt eltörlő vérével, szerelme lángjával akarja megfagyott szívedet kiengesztelni.

Ember, te rabszolga! Király halt meg érted a kereszten azért, hogy téged ellensége kezéből megváltson.

Ember, te koldus! Király érkezett koldustanyádra, hogyan jössz elébe? Ne jöjj áldozatokkal, kosok és bakok kövérevel, mert ez pogányságodat mutatná, hanem jöjj megromlott, szétzüllött, bűnös, de királyt kívánó szíved minden vágyakozásával!

(Megjelent a *Mustármag folyóirat* 1934. március havi számában) ■

SZIKSZAI BÉNI

Vallomás

Semmi sem kívánok lenni,
Csak törött edény vagyok.
Ám, ha hasznom tudja venni,
szent szavára hallgatok.

(1936. aug.)

Áldj meg, hogy éljek

Uram! Tartsd kezedbe holnapom
Te hordozod minden napom
Lépteimben Te vezess!
Nagyon kívánom, hogy szeress.
Olyan életem, mint a szikkadt föld.
Csak, ha megáztatod, úgy lesz zöld.
Magában üres, sivár sivatag.
De ha Te áldasz, sárrá lesz a rög.
Életem fáján nem száraz levél zörög
Hanem életedből élet fakad.
A száraz meder folyamává dagad,
Partján gyümölcsöt hozó fák nőnek
Ígéretei a dicső jövőnek.

(1979. július 19.)

Benne élünk

Nem csak a mennydörgés Isten szólása
Nem csak a villámlás szeme villanása
Ha csobog a csermely, az is Isten szava
Fényét veri vissza a tél fehér hava.
Nem csak a viharban beszélget el veled
Amikor haragja ledönti a hegyet
S fát dönt ki tövestől a száguldó szél,
Az alig látható mozdulás is beszél.
Illatos ibolya hívogat a lejtőn
Méhecskék zümmögnek pompás aranyesőn
Az ágak közt játszva csillog a napsugár
Kebledet elönti tavaszi illatár.
Az érett kalászbán szerelme száll feléd
Kegyelme éjszaka álmot takar föléd.
Mindenhol, mindenütt védve előtted jár
Minden útvesztőnél útmutatódként vár
Mert „Őbenne élünk, mozgunk és vagyunk”
Őbenne pihen el zaklatott agyunk.

(1969. december 24.)

HARANGINÉ CSUTA ANNA

Mindennapi hitetlenségeink

Mire vonatkozik a hitetlenség? Tele van a világ hazugságokkal, nem hihetünk el mindent. A bibliára hivatkozva is vannak valótlan állítások, következtetések, ki tudna eligazodni? Ha benne vagyunk egy megtévesztésben, bűnben, erre nincs rálátásunk (akkor nem lennénk benne), csak kívülről és fölülről látszik a valódi helyzet. A depressziós sem látja a teljes képet, csak a nyomorúságát érzi, mint aki kútba esett, és nem érzékeli a külső világot, mert a sötétségben van. Mégis – hála Isten kegyelmének –, az Isten rálátása miatt nekünk is lehet belátásunk, melyben ráébredünk az igazságra. A kérdés tehát az, hogyan érzékelhetnénk a teljes valóságot, micsoda az igazság?

Van fizikai valóság, melyet még babaként megtapasztalunk és elfogadunk. Megtanuljuk azt is, hogy vannak nem látható valóságelemei a világnak (gravitáció, elektromosság...), és vannak lelki és szellemi törvényszerűségek is. Van igazság és van hamisság. Milyen botor dolog azt mondani, hogy „hinni a templomban kell”, hiszen aki ezeket nem hiszi, az nem a valóság talaján él. A realitás szempontjából vannak nehezebben eldönthető dolgok, ezek először csak feltevések, hipotézisek. Alapos és becsületes vizsgálat kell, hogy eldöntsük, igaz-e vagy hamis egy feltevés. Így működik a tudomány, ami szintén nem tévedhetetlen, sok melléfogása volt már eddig is és lesz a jövőben is, ha nem a Szentlélek irányít, hanem csak az emberi értelem.

Akkor nem tévedünk tehát el a sok igaznak látszó dolog között, **ha a Szentlélek a legfőbb irányítónk.** A tudomány akkor jut igaz következtetésre, ha minden lehetséges oldalról megvizsgált egy problémát és annak ellenvetéseit, és többszöri kísérlettel bizonyította, hogy igaz a dolog. A Bibliában nincsenek hamis állítások (csak a nem hívők szájából). Isten nagy hangsúlyt helyez arra, hogy csak igaz dolgokat fogadjunk el, ami bizonyítottan

igaz. Két tanú egybehangzó vallomására lehetett csak vádat elfogadni. Ehhez képest Jézus életének eseményeit 2 x 2 tanú, vagyis négy evangélista hitelesítette. A tanúk (tanítványok) nagy része az életét is odaadta, hogy a megtapasztalt igazságot hirdessék. (Hazugságért ki adná oda az életét?) A kortársai közül több mint ötszázan látták Őt feltámadt testben: „Azután megjelent több mint ötszáz atyafinak egyszerre, kik közül a legtöbben mind máig élnek, némelyek azonban el is aludtak.” (I.Kor. 15:6.) Ötszáz pozitív kísérleti bizonyíték a tudományban is elég kell legyen, mégsem hiszi a világ, hogy Jézus Krisztus valóban feltámadt. Nem hiszi, hogy a Biblia Isten beszéde, pedig a teremtet világ kellőképpen alátámasztja az Ő tekintélyét. Magának a teremtesnek is volt tanúja, Jézus Krisztus és a Szentlélek. Még itt is érvényes, hogy két tanú állítása kell az igazság elfogadásához.

Isten tekintélye megkérdőjelezhetetlen, miért nem hiszünk mégis **Neki** sok-sok hétköznapi helyzetben? Azt tudjuk, hogy nem elég Isten létében hinni, nem elég a teljes szellemi világ létében hinni, nem elég felfedezni, hogy „hányszor megsegített”. Sokan felfedezik saját életükben, hogy jó az Isten. Többszöri..., mert vannak

azért területek, ahol nem látják ezt a jóságot. Vagyis megosztott a szív, nincs teljes bizalom és ráhagyatkozás az Úrra. Ebben az állapotban hiszünk az Istenről kijelentett főbb igazságoknak. Hiszünk, hogy mindenható, hogy örökévaló, hogy mindenütt és mindenkor jelenlévő, aki belénk lát, aki majd megítél mindenkit. Sajnos a Biblia részletes ismerete sem tesz Krisztus-követővé bennünket. (Csak vallásos jóemberré.) Sok pap, vagy bármilyen rangú keresztyén szolgáló marad hitetlen a szó bibliai értelmében, vagy a szolgálata közben jut el a megtérésre. *Pap László*, a gyülekezet korábbi lelkipásztora is bizonyosságot tett, hogy már szolgálatban volt, amikor személyes kapcsolatba került Jézus Krisztussal, és megtért. Üdvöztető hitre van szükségünk! Akik vallásos, vagy hívő családban nőttek fel, talán nehezebben érik tetten azt a napot vagy órát, amikor átadták a szívüket megváltójuknak, Jézus Krisztusnak. Ha nincs is ilyen pillanat, mert ez fokozatosan történt, többnyire azért mégis van egy olyan pont a számegegyesen, ahol a számok a negatívból a pozitívba

váltak. „Azért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az; a régiek elmúltak, ímé, újjá lett minden.” (II.Kor. 5:17.) El kell veszíteni az életünket (teljes önfeladást!), hogy megnyerjük azt. Minden irányítást átdadok Jézus Krisztusnak, aki helyettem, érettem és miattam meghalt a kereszten.

A megtartó hit azonnal meglátszik az életünkön. Először is **megvalljuk Jézust**, mint személyes megváltónkat. Nem csak Istenről beszélünk! Róla sokan beszélnek, és nincs közük hozzá. Istenhez csak Jézus Krisztuson keresztül jutunk el! Róla kell tehát bizonyosságot tenni. Figyeljük meg magunkon, hogy mennyivel nehezebb Jézus Krisztus nevét csak kiejteni is, mint Istenét. Az ellenségünk nem akarja ezt. Azután nem csak az eseményeket mondjuk el, melyekben megsegített, hiszen Ő kiárasztja szeretetét jókra és gonoszokra egyaránt. A kapcsolatunk alapján mit cselekedett Isten az én életemben? Hogyan vezetett, fedett vagy vigasztalt? Ez az, ami másokat is Őhöz vonzhat. Ha nagyon nyilvánvaló az Isten segítsége, azt sokan észrevesszük, de aki teljes bizalmába fogadta megváltó Istenét, az a nehézségekben is felfedezi a szeretve nevelő atyai kezet. Ha igazán hiszünk neki, akkor semmi sem szakíthat el az Ő szeretetétől. A jobb oldali látór szavai is arra utaltak, hogy Jézus a személyes megváltója. E megvallás nélkül nincs üdvösség.

A hitünk meg kell látszódjon a **békességünkön**. Ez abból fakad, hogy mindent elengedek, tudom, hogy Isten mindent jól irányít, Ő nem téved. Idézek *Szűcs Ferenc*: Kövekből fiak c. könyvéből (44-45. oldal): „Elengedni valakit, valamit, amit csak én akartam mindenáron, csak annak sikerül, aki az Istent szereti. Aki maga választ, azt hiszi, hogy minden problémát neki kell megoldania. Aki Istent szereti, az felszabadul arra, hogy rábízsa Istenre az övéit, a megoldatlan problémákat, a beláthatatlan jövőt, az egyházat, családot, emberiséget. Aki maga választ, az szorong és aggódik. Azt mondja magában, jaj, az én kezemben a döntés. Az ilyen úgy jár, mint a kisgyerek, aki szorongva viszi a poharrakkal teli tálcát (jaj, le ne ejtsem), és a félelemtől leejti.” Hisszük-e

valóban, hogy igaz: „Minden gondotokat ő reá vessétek, mert néki gondja van reátok” (I.Pét. 5:7.) Az aggodalmaskodás hitetlenség.

A hitünk meglátszik **beszédünkön, cselekedeteinkben**. Pl. már nem kopogunk le semmit, hiszen Jézus vére megszabadított bennünket minden más szellemiségtől való függéstől és kényszerektől. (A hitetlenek akkor sem merik ezt abbahagyni, ha azt állítják, ez csak játék, nem veszik komolyan.) Nem beszélünk negatívan, mintegy a Sátán akaratát kijelentve, hogy úgyis a rossz fog bekövetkezni az életünkben. Ő pont ezzel kap jogot az akarata véghezvitelére. Mi Isten jó tervében hiszünk (hogy még a „nyomorúság” is a javunkra válik), azt valljuk meg. Sok intelem van mindezekről az Igében.

Naponta kell szembesülnünk Isten szavával, a Biblia szövegével, hogy ráébredjünk a hitetlenségeinkre, hiszen

tele vagyunk ezekkel. Kell, hogy a saját méltatlanságunk, a saját bűneink jobban fájjanak, mint a világ gonoszsága. Isten ezt ígéri: „Ha bűneitek skarlátpirosak, hófehérek lesznek, és ha vérszínűek, mint a karmazsin, olyanok lesznek, mint a gyapjú.” (Ézs. 1:18.) **Akkor, ha** már olyan súlyosnak, nagynak látjuk bűnünket, mint az Úr! Amíg kicsi hibának, jelentéktelen apróságnak látjuk, amit Isten hivatalból úgyis megbocsát, addig nincs bűnbocsánat. Minden egyes bűnünk olyan súlyos, hogy elválaszt a szent Istentől, és halált érdemel. Ezért halt meg Jézus Krisztus értünk, hogy nekünk ne kelljen örök halállal lakolni. Jó ezért minden nap bűnmegvallást tenni az Úr előtt imádságban, vagy időnként testvérek előtt, hogy elidegenedjünk, elszakadjunk a bűneinktől, Jézus vére fedezékébe téve azokat. Hisszük, hogy aki elkezdte bennünk a jó munkáját, be is fogja fejezni azt. Ámen. ■

A Túrakör kirándulásai

A Kiránduló kör 2024. szeptember 7-én Szentendrére látogatott

A Túrakör 2024. augusztus 24-én Dobogókőre kirándult

Ének Isten irgalmáról

Szabadtéri igei alkalmak Pomázon

2024. szeptember 4-6.

A szeptember eleji pomázi szabadtéri igei alkalmakon idén a 103. Zsoltár központi üzenete szólította meg az Ige hallgatóit: *„Irgalmas és kegyelmes az Úr, türelme hosszú, szeretete nagy”.*

ÁLDJAD, LELKEM, AZ URAT!

Zsolt 103,1-4

Nyilas Zoltán esperes igehirdetése

A 103. Zsoltárral kapcsolatban egy régi emléke felidézésével kezdte prédikációját esperes úr. A Baár-Madas gimnáziumban minden reggel és a tanítási nap végén délután, mielőtt a székeket feltették volna a padra, ezt az imádságot mondták: *„Áldjad, lelkem, az URat, és egész bensőm az ő szent nevét! Áldjad, lelkem, az URat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled!”* Így emlékeztették magukat minden nap arra, hogy mennyi jót tett velük az élő Isten. A felejtés ugyanis gyakran megkísért bennünket.

Amikor lelkipásztorunk az evangélikációra készült, az interneten megnézte, mit tartanak az emberiség legégetőbb problémáinak. Ahány oldal jelent meg, annyi féleképpen próbálták pontokba szedni. Volt olyan oldal, amelyen egy felmérésre hivatkozva tíz problémát nevesítettek: az első a klímaválság, a

második a háború, a harmadik a jövővelmi egyenlőtlenség, a negyedik a szegénység, az ötödik a vallási konfliktusok, a hatodik a korrupció, a hetedik az élelmiszer és a vízbiztonság, a nyolcadik az oktatás hiánya, a kilencedik a biztonság és jólét hiánya, a tizedik pedig a munkanélküliség. Egy másik összefoglaló szerint a világ legégetőbb három problémája: a globális felmelegedés, az atomháború és hogy a technika hogyan fog hatni a társadalmi életre.

Amelyik probléma azonban egyik felsorolásban sem volt megtalálható: az a bűn. Ez is mutatja, hogy a hétköznapi életben elfelejtettük Istent, elfelejtettük a vele való kapcsolatot, és egészen jól élünk Isten nélkül. Ez a bűn: az Isten-nélküliség állapota. És mivel megszűnt az Istennel való kapcsolat, így jogos mindaz, ami a felsorolásokban szerepel. Jogos, mert szembekerültünk önmagunkkal, a teremtett világgal, jogos, mert dűl bennünk a harc, a fegyverek utáni vágy. Isten nélkül teljesen ért-

hető, hogy jövővelmi egyenlőtlenségek vannak, hogy bár szavak szintjén próbálunk tenni valamit a szegénység felszámolására, mégsem történik semmi.

Mivel nem foglalkozunk a bűn kérdésével, nem foglalkozunk Istennel sem. Ez az Ige arra figyelmeztet bennünket, hogy eltávolodtunk az élő Istentől, egymástól, eltűnt a világból a jó szándék, a jó tenni akarása. Ha nem foglalkozunk a bűnnel, akkor nem értjük magunkat és nem értjük az élő Istent sem. Ha elfordulunk az Istentől, akkor a saját akaratunkból másokra mutogatva akarunk élni, és egymásnak ellenségeivé leszünk. Az Isten nélküli élet következménye az öngazolás, önmagunk feloldozása, nem pedig a bocsánatkérés.

Ez az Ige először is arra figyelmeztet bennünket, hogy el ne feledd: *„Ő megbocsátja minden bűnödöt”.* Isten megbocsátotta a te bűneidet. El ne feledd, hogy az Isten nélküli életből van szabadulás, van reménység, van megoldás. Mert nem csak az igaz, hogy a bűn

megemészti az embert, hanem az is, hogy Isten a bűnt meg tudja bocsátani. Hány és hány olyan szituációval találkozunk az életünkben, amely mögött ott van a bűn, amit takargatunk, amit nem merünk megvallani, kimondani! Hány és hány ember panaszkodik alvászavarra, vagy hogy tele van feszültséggel, hogy nincs békessége! A bűnre van megoldás: a bűnbocsánat. Szabadok lehetünk. Nem magunktól. A zsoltáros még nem tudhatja, nem vallhatja, hogy életének megoldása Jézus Krisztus, az Ő keresztye. A zsoltáros Dávid még csak gyötrődik, még csak könyörög az élő Istenhez, hogy vegye el bűneit. Ő még nem látja, hogy Jézus Krisztus a kereszten szenved és életét adja értünk. Isten ígéje arra figyelmeztet bennünket, soha ne feledd el: a bűn egyedüli megoldása Jézus Krisztus kereszthalála és feltámadása. Isten általa adott bocsánatot.

Milyen szép, ahogyan a tegnap olvasott igében Máté lejegyzí az adós szolga példázatát, és milyen gyötrően magunkra ismerünk ebben a tükörben! A történet szerint egy embernek van egy adósa, aki megfizethetetlen összeggel tartozik neki. Miután az adósság már az adós családját fenyegeti, haladékat kér, hogy az adósságát megfizesse. Ekkor a hitelező azt mondja: Elengedtem az adósságodat. Az egészet. Szinte hihetetlen, érthetetlen, hogy Isten még mindig így fordul az ember felé. Hihetetlen és érthetetlen, mégis csodálatos, hogy Jézus Krisztusban megadja nekünk ezt a lehetőséget. Ha valami gyötör, éget, fogva tart, a földre ver vagy megkötöz, annak megoldása egyedül Jézus Krisztus.

Aztán azt imádkozza a zsoltáros, hogy „meggyógyítja minden betegségedet”. Nehéz szavak ezek. Azért nehezek, mert a betegségekkel is együtt élünk. A mindennapjaink része. Isten azonban itt azt mondja: El ne feledd, hogy a vele való kapcsolat elviselhetővé teszi az életet!

Vannak problémáink bőségesen, fizikaiak, lelkiek. Isten Jézus sebei árán gyógyítja a mi életünket. Nem véletlen, hogy feltámadásakor Jézus – amikor a tanítványi sereggel találkozik – Tamásnak is a sebeit mutatja meg a kezén, a lábán és az oldalán.

Amikor a zsoltáros arra emlékeztet bennünket, hogy az Úr gyógyítja a mi gyengeségeinket, arra utal, hogy miután bűnbocsánatot adott nekünk, állít a mi érzékenységünkön, igazságunkon és gyengeségünk minden kísértésén. Isten gyógyítását a bűnbocsánatban részesülő ember nap mint nap megtapasztalhatja. Abból él, hogy odafordulhat Istenhez, hogy várhatja és hallhatja az Ő hangját, keresheti a vele való kapcsolatot, a vele való életet.

És végül azt mondja a zsoltáros, hogy „megváltja életedet a sírtól”.

Még konkrétabban: megváltja életünket a pusztulástól. A Szentírás talán legnehezebb kifejezése: elpusztulni. A legnehezebb szó ebben a világban: elveszítettnek lenni. A mi életünk elveszett élet. Ennek az elveszetheztségnek nyilvánvalóan van egy olyan része, amikor

utolsó dobban a szívünk. De azt mondja itt a zsoltáros: El ne feledd, hogy Isten az, aki megmenti az életedet a pusztulástól! Jézus Krisztus azért halt meg a mi bűneinkért és azért támadt fel, hogy el ne vesszünk, hogy el ne pusztuljunk. Nem azért, hogy a nevünk fel legyen tüntetve egy történelem tankönyvben, hanem azért, hogy a nevünk be legyen írva Isten életkönyvébe.

Milyen fájó, nyomasztó, amikor a zsoltáros pusztulásról, sírról, halálról beszél! Közben pedig ott van az örömhír, az evangélium, a bátorítás újra és újra: El ne feledd, ember! Ha mindenről megfellebbeznél, el ne feledd, hogy Isten az, aki megment téged Jézus Krisztusban! Az Ő Fiában van az örök élet. Jézus él, és mi vele élünk. Ez az evangélium!

El ne feledd, hogy aki Jézus Krisztusban van, az új teremtes! A régi elmúlt, és íme, újjá lett minden. Hogy aki hisz Jézus Krisztusban, az átmegy a halálból az életbe. Az Ő sebei árán meggyógyulhat az életed. „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

Mit kell akkor nekünk tenni? Ragyogjon rólunk, hogy Isten nem feledkezett meg rólunk, hogy bűnbocsánatot adott! Ragyogjon rólunk, hogy minden gyötrődésünk, minden kínlódásunk, minden tervünk ellenére van gyógyulásunk, és megmentett bennünket a haláltól! Légy ember! Légy az Ő megváltott gyermeke, és beszéljen az élő Istenről a te életed! „Áldjad, Istenem, az URat, és egész bensőm az ő szent nevét! Áldjad, Istenem, az URat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled!”

ÉNEKELJÜNK AZ ISTENNEK!

Zsolt 103,15-22

**Tóth Sebestyén lelkipásztor
igehirdetése**

A 103. Zsoltár címe a Bibliában: Ének Isten irgalmáról. Tehát ez tényleg egy énekelni való, éneklésre írt zsoltár, egy zenei mű. Ez felemelő, ugyanakkor idegen is, mert már nem igazán szoktunk énekelni; nem annyira fontos, nem annyira elemi része az életünknek, mint egykor. Rengeteg zenét hallgatunk, de mi magunk nem éneklünk, már magáért az éneklés örömeért sem. Még ritkábban éneklünk valakinek, legfeljebb születésnapokon, amikor köszöntünk valakit. És ami még ennél is távolabbi sokak számára, hogy az Istennek énekeljen. Sokak számára ez valami idegen, megfoghatatlan, teljesen ismeretlen dolog. Miért énekelnének valakinek, aki ilyen ismeretlen, megfoghatatlan, aki olyan távol van tőlünk?

A zsoltáros azt mondja ebben a zsoltárban, hogy mindent, amit Istenről megértett, amit felfogott az Ő nagyságából, amit vele kapcsolatban megtapasztalt, olyan érzést kelt benne, amiről énekelni akar. A végén pedig arra hív és bátorít mindenkit, hogy közösen énekeljen vele az Istennek. Mert érdemes

az Úr arra, hogy Őt énekkel dicsőítsük, mégpedig olyan énekkel, amiben öröm és hála van, mert az Isten szeretete örök és mindenre elégséges.

A lelkipásztori szolgálatban sokszor lehet találkozni kételkedő emberekkel. A kételkedők általában azt fogalmazzák meg, mennyi rossz van a világban. Ezzel a zoltárral kapcsolatban is az lenne a kérdése egy kételkedőnek: Miért kellene nekem Istent dicsőítenem? Hiszen annyi rossz van a világban. A saját életemben is annyi probléma, nehézség van. Hiszen annyi dolog van, ami éppen az ellenkezőjéről akar meggyőzni, nincs értelme az Istennek énekelnem, nincs értelme Őt követnem, nincs értelme hinni benne.

A zoltáros ismeri ezt a feltevést, hiszen ő is tudja, mennyi rossz van a világban. Sőt az egyik legnehezebbel, az embert leginkább érintő dologgal, az elmúlással foglalkozik. Arról beszél, hogy az emberi élet olyan, mint a por, vagy mint a fű, a mező virága. Ha jön egy nagyobb szél, egy nagyobb erő, már nyomát sem találni. Az emberi élet ilyen sebezhető, ilyen törékeny, ilyen korlátozott és ilyen mulandó.

Mi is értjük annak mélységét, mit jelent szembenézni a halállal. Micsoda kihívás szembenézni azzal, hogy van halál, hogy egyszer én is meghalok! Talán nincs is ennél nyomasztóbb érzés. Az ember legnagyobb problémája, hogy fél a haláltól. A lelkipásztor életének is volt olyan része, amikor az volt élete fő problémája, attól rettegett, hogy meg fog halni. Nagyon komoly, nehéz kérdés ez.

A zoltáros komolyan veszi az emberi élet teljességét, számol annak nehézségeivel, mégis arról tesz bizonyosságot és arról akar meggyőzni, hogy ennek ellenére van miért énekelni az Úrnak, van miért dicsőíteni az Urat. Miért? Azért, mert Isten hűséges szeretete minden emberi nyomorúságnál, szomorúságnál, fájdalomnál erősebb és több. Nagyon érdekes szó a héberben a *heszed*. Ez egy olyan szó, amit nem igazán lehet jól lefordítani magyarra, mert oly sok mindent jelent. De talán a legpontosabb fordítása az, hogy *hűséges szeretet*. Azt

mondja a 103. Zsoltár, hogy Isten ezzel a mély, hűséges szeretettel szereti az embert, ami végtelen, ami mindennek felett értékes, és amivel mindenben átviszi az embert.

A szeretet alapvetően gondoskodni akar. A mi szeretetünk is ilyen, például a gyermekeink, a családunk felé. Ez az első pont, ahol meglátjuk, hogyan akar az Isten jelen lenni az életünkben. Úgy, hogy szeretne gondoskodni azokról, akik hozzá tartoznak, mind a fizikális, megfogható valóságban, mind lelkileg. Szeretné megmutatni szeretetét, jelenlétét, szabadítását. Isten a nehéz helyzetekben is képes elkészíteni számunkra a szabadítást, hiszen szeret bennünket. Isten ezekben a helyzetekben is szeretne odalépni mellénk, és megadni a szabadítást. Mert aki az Úrban bízik, annak nem kell rettegnie semmitől, hiszen a mindenható Isten úgy mutatkozik be számunkra, mint aki szeret, és mint aki hűségével jelen akar lenni és cselekedni szeretne az életünkben.

Erre a legnagyobb példa maga Jézus Krisztus. Ő Isten létére jött el közénk, lett emberré és vállalta értünk mindazt a nehézséget, amit az emberlét jelent, vállalta a szenvedést és halált. Isten benne mutatta meg, mennyire szeret bennünket. Elhozta a lelki szabadságot azáltal, hogy felvitte bűneinket a keresztfára, és mindazoknak, akik hisznek benne, megadja a bűnöktől való szabadulást, hogy ne legyen akadály Isten és közöttünk, hogy megtapasztaljuk Isten hűséges szeretetét.

Azt mondja a zoltár, hogy ennek egy feltétele van: az Ő követése. Istent követni egyfajta kapcsolatot jelent, azt, hogy nap mint nap együtt járunk az úton. Minden kapcsolat azzal kezdődik, hogy valaki megszólítja a másikat. Megszólít az Istent, hív arra, hogy kezdj el vele járni, kezdj az Ő szeretetében élni, és ha mi válaszolunk a hívásra, elkezdődik a kapcsolat. Akkor megtapasztaljuk az Isten végtelen hűségét és szeretetét az életünkben. Akkor is, hogyha nagy nyomorúságokat kell megélnünk, akkor is, hogyha úgy tűnik, nincs miért örülnünk. Ehhez pedig bizalmat kell szavazni Istennek. A kételkedő itt is megszólí-

lalhat: De mi erre a biztosíték? Sohasem fogod megtapasztalni, ha nem próbálsz meg! Arra bátorít az Isten, hogy szólítsuk meg Őt. Akkor is, ha még sohasem tettük meg, akkor is, ha már sokszor megtettük. Szólítsuk meg Őt, és megtapasztaljuk, hogy végtelen hűségével és szeretetével jelen lesz a mi életünkben. Ott lesz a mi életünk nehézségeiben is, és elkészíti a szabadítást.

Éppen ezért érdemes Istenről énekelnünk, Istennek hálát adnunk, és örülnünk, hogy ilyen az Isten szeretete.

AZ ISTENI MATEK

Zsolt 103,8-14

**Tóth Sebestyén lelkipásztor
igehirdetése**

Sokak számára az Isten teljesen ismeretlen. Ami pedig ismeretlen, az félelmetes is. Nem véletlen, hogy az ismeretlent a homállyal, a sötétiséggel társítjuk, mert ijesztő, és ilyenkor veszélyt érez az ember. Sokak számára az Isten is ilyen félelmetes és ijesztő, ezért tartanak mindentől, ami Istenhez kötődik: a lelkészről, a templomtól, a keresztyénektől, még talán ettől az alkalomtól is.

Emellett sokaknak azért van valami-féle Isten-tapasztalata, Isten-élménye, amit nem tud megmagyarázni. Történt valami csoda az életében, és megérezte a hatalmasabbnak, a mennyeknek a jelenlétét. Amikor azonban az ember találkozik a hatalmassal, sokszor az az első érzése, hogy megítéli őt. Mert nagyobb, jobb, akinek joga van erre.

Ma sokan nem hisznek a bűnben, de azért a legtöbben mégis elismerik, hogy vannak hibái. Talán olyan hibák, amelyekkel másokat bántott, amelyek miatt még később is bánkodik, szégyenkezik. Sokakban ott van a bűntudat érzése, de az igazságérzet is, hogy valakinek felelnie kell a megtörtént rosszért. Persze nem nekem, hiszen ki akar szembenézni a hibáival, és ki akarná önként elfogadni a büntetést. De mégis, a bűntudat és az igazságérzet egy ösztönös emberi érzés, elemi része az emberi létnek.

Amikor a bűntudat és az igazságérzet találkozik valami még nagyobbval, akkor összevesszük és megijedünk, mert

emlékeztet mindarra a rosszra, amit elkövettünk. Tudjuk, hogy változtatnunk kéne, valamit el kellene hagynunk, mégsem tesszük. Ezért sokan nemcsak az ismeretlentől félnek, hanem az ismeretlen ítéletétől is.

A 103. Zsoltárban a zsoltáros azt állítja, hogy lehetne ez másképpen is. Nem kell az Istennek ismeretlennek maradnia. Ő ismerős lehet mindenki számára. Ő nem olyan félelmetes és ijesztő, nem olyan ítélkező, mint ahogyan sokan gondolják. Felfoghatjuk ezeket a szavakat úgy is, mint annak az Istennek a bemutatását, akit személyesen megismert, mintha általa maga az Isten mutatkozna be. Szeretné bemutatni, hogy milyen is valójában az Isten. Fel akar bennünket ébresztteni, ki akar rázni minket az ítélkező, ismeretlen és félelmetes Isten-képből. Megjelennek az igenek és a nemek. Elmondja, hogy milyen nem az Isten, és hogy ezzel szemben milyen Ő valójában. Azt mondja, hogy az Ő haragja nem tart örökké, nem perel mindvégig. Nem a bűneink és vétkeink szerint bánik velünk. Ő nem olyan Úr, aki mindig számonkéri a rosszat és haraggal nézi az ember tetteit, és nem is olyan, aki zsarnoki tilalmaival elviselhetetlenné teszi az életét és tel-

jesíthetetlen elvárásokat támaszt vele szemben.

Isten ennek éppen az ellentéte. Arról olvasunk, hogy Ő irgalmas, kegyelmes, szeretete hosszú, türelme nagy. Ő igazi, őszinte szeretettel viszonyul az emberhez, ezért a megoldásra, az ember megmentésére törekszik. Az a szeretet jellemző rá, ami magához akarja ölelni az embert és az életét szeretné munkálni. Így fogalmaz a zsoltár: „*amilyen magasan van az ég a föld fölött, olyan nagy a szeretete az istenfélők iránt*”. Gyönyörű ez a kép, mert megmutatja, milyen hatalmas az Isten szeretete. Olyan hatalmas, hogy az egész emberi életet betölti.

Megjelenik itt az Atya, mint szülő képe is. Arról beszél, hogy az Úr olyan, mint a tökéletes mennyei Édesatyja. Olyan önzetlen, odaadó, semmit sem kérő a szeretete, mint amilyen a szülő szeretete a gyermeke iránt. Ez a tökéletes isteni szeretet legjobbban az Ő megbocsátásában mutatkozik meg. Abban, hogy Ő nem úgy bánik velünk, mint ahogyan azt váránk vagy megérdemelnénk, hanem egy új kezdetet, egy új és büntetlen életet akar ajándékozni nekünk.

Szeretete nagyobb, mint az Ő ítélete, mert bűneinkért saját maga vállalta a büntetést. Ez számunkra érthetetlen logika: Ő, aki igazán büntethető, akinek

igazán joga lenne ítélni – hiszen Ő tökéletes és igaz –, magára veszi azt a büntetést, amit mi érdemelnénk. Magára vállalja csak azért, hogy meg tudjon nekünk bocsátani, hogy megtapasztalhassuk az Ő szeretetét.

Ezt pedig Jézus Krisztusban tette, aki magára vállalta mindazt az átkot, amit ez jelentett. Jézus azért halt meg a kereszten és azért támadt fel, hogy bennünket megszabadítson és az Ő szeretetébe vonzzon, hogy mindenkor ebből a szeretetből éljünk. Isten ezért nem kér cserébe semmit, csak annyit, hogy járjunk az Ő útjain. Kezdjük el követni Őt. Kezdjük hallgatni az Ő hangjára. Semmi mást nem kér, csak azt, hogy mi válaszoljunk az Ő szeretetére.

A lelkipásztor felesége így fogalmazta meg ezt: ez az isteni matek. Az emberi logika szerint érthetetlen, de az Isten szerint mégis érthető, és a legnagyobb szeretetről tesz bizonyosságot. Mert a mi számításaink nem az Ő számításai. Amit Ő akar, az nem a mi akaratunk. Mert az Ő szeretete minden emberi elképzelésnél és akaratnál több és nagyobb.

Így mutatkozik be számunkra is az Isten, így lép ki az ismeretlenség homályából és válik ismerőssé azáltal, hogy megmutatja, milyen is Ő valójában. Már nem ismeretlen Isten, hanem az, akire egész életünkben szükségünk volt. Isten egyszer csak előlép a semmiből, és átváltoztatja, megújítja, újjá teremti az életünket, hogyha elfogadjuk az Ő szeretetét, az Ő bűnbocsátását és azt az új kezdetet, amit neked is elkészített. Ezzel a szeretettel kínálja nekünk ma is Jézus Krisztus áldozatát, az igazi bűnbocsátatot és a szabadulást. Ma is kegyelmes és végtelenül szerető az Úr, akinek minde nek feletti szeretete erősebb mindennél, az Ő Fiáért, Jézus Krisztusért.

Isten közel jött az emberekhez Jézus Krisztusban, és ma is közel jön hozzánk, és megmutatja az Ő mennyei szeretetét, amely mindeneket betölt, ha engedjük neki. Éppen ezért arra hív és bátorít, hogy forduljunk hozzá őszinte szívvel, és Ő megmutatja nekünk, ki is valójában az egy örök és igaz Isten.

(Összeállította: Puskás Attila) ■

Gyülekezetünk Pomáz város napján

2024. SZEPTEMBER 21.

LUTHER-KVÍZ

Mi volt Luther hivatalos neve születésekor?

- ☐ Martin Luther ☐ Martin Luder ☐ Martin Luther King ☐ Luther Márton

Melyik évben született Luther?

- ☐ 1517 ☐ 1483 ☐ 1526 ☐ 1456

Milyen természeti jelenség indította arra Luthert, hogy Ágoston-rendi szerzetesnek álljon?

- ☐ földrengés ☐ árvíz ☐ vihar ☐ aszály

Mi volt a célja Luthernek híres, 95 pontos vitáirátával?

- ☐ Új egyházat alapítani ☐ Hírnevet szerezni ☐ Megtisztítani egyházát a Szentírásnak ellentmondó szokásoktól

Az alábbi mondatok Luthertől származnak. Melyek voltak utolsó szavai?

- ☐ "Lelkiismeretem Isten ígéjének foglya."
☐ "Majd terem az ige egységet; ige nélkül pedig úgsincs egység."
☐ "Koldusok vagyunk. Ez az igazság."
☐ "A Biblia nem antik, nem is modern, hanem örök."

Gratulálunk a játékban való részvételhez! Most Luther Márton köpenyébe bújva vegye kézbe a Szentírást és olvassa el a nagy reformátor életének egyik legfontosabb ígét: a Római levél 1. fejezetének 17. versét!

Szeretettel hívjuk és várjuk alkalmainkra: Pomázi Református Gyülekezet
2013 Pomáz, Hősök tere 1. Tel: (26)325-297

KÁLVIN-KVÍZ

Mi volt Kálvin hivatalos neve születésekor?

- ☐ Kálvin János ☐ Jean Calvin ☐ Jehan Cauven ☐ Johannes Calvinus

Melyik évben született Kálvin?

- ☐ 1526 ☐ 1517 ☐ 1509 ☐ 1590

Melyik tudományterület doktora volt Kálvin?

- ☐ orvostudomány ☐ teológia ☐ jogtudomány ☐ filozófia

Kálvin szívügye volt, ő vezette be az istentiszteletet:

- ☐ szentségimádás ☐ görög nyelvű evangélium olvasás ☐ zsoltárecskés a gyülekezet anyanyelvén

Az alábbi gondolatok Kálvintól származnak. Melyik volt jelmondata?

- ☐ "Ne azt keressük, ami nekünk jólesik, hanem ami az Úr akaratával megegyezik."
☐ "Szívemet égő áldozatul az Úrnak felajánlom."
☐ "Isten a testünknek és a lelkünknek Ura."
☐ "A Szentírás a Szentlélek iskolája."

Gratulálunk a játékban való részvételhez! Most Kálvin János köpenyébe bújva vegye kézbe a Szentírást és olvassa el a nagy reformátor jelmondata alapját: a Római levél 12. fejezetének 1-2. versét!

Szeretettel hívjuk és várjuk alkalmainkra: Pomázi Református Gyülekezet
 2013 Pomáz, Hősök tere 1. Tel: (26)325-297

DR. GEORGE M. ELLA

Husz János: a reformáció előfutára

A csehországi *Husinec* János „Husz”-ként vált ismertté, ami egyben szülővárosának rövidítése, és cseh nyelven „libát” jelent.

Husz János 1369-ben született egy szegény parasztcsaládban. Szülei bátorították a tanulásra, ezért Prachati-ba küldték általános iskolába, majd 1390-ben beiratkozott a prágai egyetemre. Az akadémiai évek alatt különböző templomokban énekelt, hogy pénzt szerezzen tanulmányaira. 1393-ban bölcsész diplomát, majd 1396-ban doktori fokozatot kapott. 1398-ban, miután a Hittudományi Karon bejezte tanulmányait, tanári állást vállalt. 1401-re a Filozófiai Kar dékánja lett, majd egy évvel később ő volt az első cseh nyelven beszélő egyetemi igazgató. Ám ha valaki az ő tanultságát dicsérte volna, a következőket válaszolta volna: „Minél többet tudunk, annál jobban látjuk, hogy mennyi hiányosságunk van még.”

A cseh nemzet abban az időben egy többnyelvű nemzet volt, de 1403-ra a német ajkú lakosság nagy befolyást és hatalmat szerzett az egyetemen, így a cseh anyanyelvű Husz Jánost elbocsátották. Ezt követően Huszt pappá szentelték, és a prágai Betlehem nevű templomért volt felelős, ami kizárólag csehek számára épült. A kápolna a csehek nemzeti szimbólumává is vált, és e nemzeti öntudattal Husz is azonosult.

V. Ulászló király Husz szövetségese lett, aminek eredményeként sikerült közösen visszahívni a korábban elbocsátott cseh anyanyelvűeket az egyetemre.

Husz sokat olvasta Wycliffe műveit, és prédikációiban a Szentírás kizárólagos tekintélyének akart érvényt szerezni. Nem a hatalom megszerzéséért vagy politikai függetlenségért, hanem az egyszerű emberek üdvösségéért fárado-

zott. Számos nyílt vitát szervezett Wycliffe tantételeiről és az Úrvacsoráról. Az egyszerű emberek hálásak voltak Husz prédikációiért, de hamarosan kritizálni kezdték, és eretnekséggel vádolták. Megtiltották, hogy Wycliffe írásait terjessze, különösen a *Dialogus* és a *De Eucharistia* című műveket. Isten kegyelméből Husz jóindulatra talált Sbynjek érseknél, aki fő igehirdetővé tette őt az 1403-as zsinaton. Ezt követően Husz 1408-ig akadályok nélkül hirdette az evangéliumot, nagy tömegeket megszólítva.

AZ ÜLDÖZÉS ELKEZDŐDIK

A német ajkú csehek elhagyták Prágát, és Lipcsébe mentek, hogy létrehozzanak egy új egyetemet. 1409-re Husz újból rektori állást töltött be, azonban Sbynjek megdöbbenve tapasztalta Husz népszerűségét, és panaszt tett V. Sándor pápánál, amelyben fegyelmi el-

járást sürgetett Husz ellen. Husz ekkorra nyilvánosan ítélte el a pápai bullákat és a bűnbocsátó cédulákat. Azt tanította, hogy egy egyetemes egyház van, melynek nem mindenki választott tagja, továbbá hangsúlyozta, hogy az eleve elrendelt személy soha ki nem eshet a kegyelemből. Tagadta, hogy Péter apostol valaha is az egyház feje lett volna, és meg volt győződve arról, hogy a pápa helytelenül vetette el Wycliffe tanításait. Husz pápaellenes téziseit a Betlehem kápolna ajtajára szegezte ki, ebben elítélte a Mária-imádást, a papi hierarchiát és a papok kapzsiságát. Felbuzdult hallgatói a pápát Antikrisztusnak kezdték nevezni.

Sándor pápa elrendelte Wycliffe műveinek elkobzását. Megtiltotta, hogy Husz prédikáljon, és kijelentette, hogy a Husz által vezetett Betlehem kápolna nem volt felszentelve.

Husz és követői mintegy kétszáz Wycliffe-kötetet adtak át, de engedel-

mességük ellenére kizárták őket az egyházból. A nép és a király Husz János pártján állt, aki továbbra is prédikált a betiltott kápolnában. Ezek után Sándor pápa eljárást indított Husz ellen, de 1411-ben elhunyt, és a buzgó igehirdető békében dolgozhatott, amíg új pápai utód nem találtatott. XXIII. János pápa követte elődjét: az új pápa megtagadta Ulászló és a felesége kérését, amelyben Husz további igehirdetői szolgálatának engedélyezését kérték. Miközben János pápa bűnbocsátó cédulákat árult, hogy pénzt toborozzon személyes háborúhoz, Husz a következőt hirdette: „Krisztus ingyen, kegyelem általi üdvösséget kínál, de a pápa csak a pénztárcája növelésére használja fel az üdvösség tanítását.” Ezek után János pápa eretneknek nyilvánította Huszt, és elbocsátotta az egyetemről.

A pártfogó király tiltakozása ellenére Husz számkivetett lett. A Betlehem kápolnát lerombolták, majd 1412-ben száműzték, miután az addig őt rejtegető barátait halállal fenyegették. Husz egy tanulmányt hagyott hátra, melyben hangsúlyozza, hogy Krisztus az emberiség egyedüli bírója, nem pedig a pápa. Hívei körbevették Sbynek püspök palotáját, és az összes főpapot hazugnak nevezték. A pápa erre megtiltotta, hogy a prágai tömegek részt vegyenek a misén. Ez nagyban segítette a reformáció terjedését, mert amíg a papok a miséket zárt ajtók mögött tartották, addig a husziták szabadon hirdették az evangéliumot. A kegyvesztett Sbynek Magyarországra menekült, de az úton egy furcsa betegséget kapott, amelynek következtében meghalt.

A KONSTANZI ZSINAT

Zsigmond király Konstanzban tanácsot hívott össze, ahová egyházi méltóságokat hívott Olaszországból, Franciaországból, Németországból, Angliából és Spanyolországból. Ebben az időben három pápa volt hivatalban: Regino XII. Gergely pápa, Avignonban XIII. Benedek, Rómában XXIII. János pápa uralkodott. Zsigmond királynak egy pápa kellett egy uralkodó fennhatósága alatt. XXIII. János pápa azonban ragaszkodott ahhoz, hogy Husz ügyében is „igazságot” szolgáltassanak. Zsigmond tehát

rábeszélte Huszt, hogy álljon a zsinat elé. Biztonságos jogintézkést és nyilvános meghallgatást ígért neki. Azonban Konstanzba érkezve Husz Jánost a pápa csatlósai elfogták. Arra hivatkoztak, hogy a pápa soha nem ígért szabad utat Husznak, ők pedig nem fogadnak el parancsokat a királytól. A pápának is megvoltak azonban a maga problémái, ugyanis istentelenséggel és profán magatartással vádolták. Rómából ki is tiltották. Husz ügyét így a bíborosok és a világi hierarchia vette kezébe.

HUSZ JÁNOST MÁGLYÁRA ÍTÉLIK

Ekkorra Zsigmond király átvette a pápa szerepét, és kényszerítette Huszt, hogy jelenjen meg a Zsinat előtt 1415. június 5. és 8. között. Husz gyorsan feljegyzéseket készített a védőbeszédére, de később felvilágosították, hogy csakis azért hallgatják meg, hogy alkalma legyen visszavonni állításait. A legfőbb vád az volt, hogy Wycliffe írásait tanulmányozta. Ekkor Husz felhívta a figyelmet arra, hogy ezek az írások az egyetem könyvtáraiban is megtalálhatók, így mindenki számára elérhetők voltak. A tanács ennek ellenére tudomást sem akart venni minderről, és elítélte Huszt.

Máglyahalálra ítélték, amit 1415. július 6-án kellett végrehajtani. Az uralkodó négy püspököt és két lordot küldött

a börtönbe, hogy rávegyék Huszt, vonja vissza tanítását. Husz világosan kifejtette, hogy sohasem hirdetett semmit sem a keresztyén hit vagy a keresztyén egyház ellen. Amíg vádlói nem tudják bizonyítani, hogy helytelenül szolt a Szentírás ellen, nem vonja vissza állítását.

Kivégzése előtt Huszt megfosztották papi tisztségétől, és hóhérai egy csúf kalapot tettek fejére, amelyen ez a felirat állt: „Eretnekek fővezére”. De Husz szemeit az égbe emelve így imádkozott: „Ó, Uram, bocsásd meg bűneiket, mert nem tudják, mit cselekszenek. Hisz Te tudod, Uram, hogy ártatlan vagyok, és mindezek a vádak és nyomorúság jogtalanul ér engem. Ó, Atyám, terjeszd ki a Te kegyelmed, mit szó és ész fel sem érhet, és kegyelmedből bocsásd meg az én bűneimet.”

Zsigmond átadta őt német ajkú ellenégeinek, hogy még inkább megalázza őt. Könyveit a konstanzi templom előtt égették el, és a városon kívüli kivégzőhelyre vezették, ahol ő így imádkozott: „Atyám, a Te kezébe teszem le lelkemet, Te, aki a tökéletes, a hűséges Isten vagy és életem Megváltója.” A bajor herceg megint arra kérte, hogy vonja vissza tanait, mire Husz így felelt bátran: „Sohasem prédikáltam a Szentírás ellen, és amit eddig a számmal hirdettem, most a véremmel pecsételtem meg.”

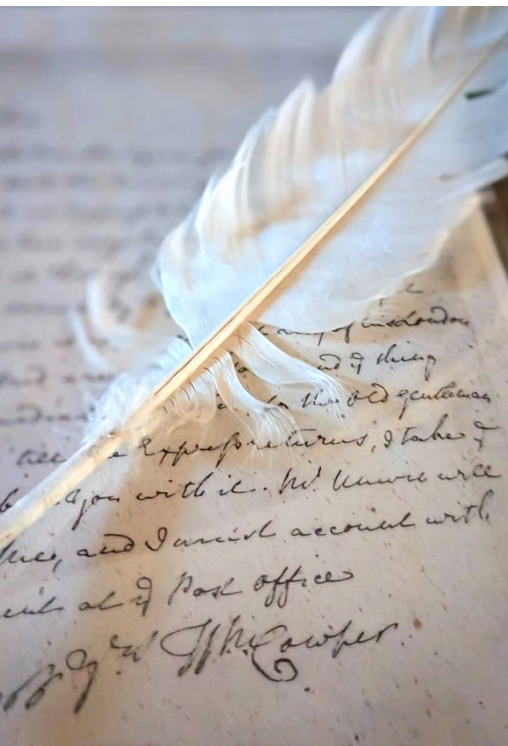
Utolsó szavait az ott lévő végrehajtókhoz intézte, miközben a jobb jövőbe vetett reményét sohasem vesztette el. A rőzsét begyűjtő hóhérnak ezt mondta: „Egy libát akartok elégetni? Egy százzal később, olyan hatyútok lesz, amelyet sem megsütni, sem megfőzni nem lesztek képesek.” Amíg a lángok a magasba csaptak, hallani lehetett, amint Husz zsoltárokat énekelt, míg a lelke egy jobb világba költözött, az ő Megváltójához. Hamvait a bajor herceg kérésére összesöpörték, és a Rajna folyóba szórták. Sokan úgy hiszik, hogy a hatyú, amire Husz a máglyán utalt, a reformáció volt, ami végigsöpört egész Európán, a Brit-szigeteken és onnan Amerika felé. Az a reformáció, aminek Husz csodálatos előfutára volt. ■

PUSKÁS ATTILA

250 éves „Az Úr csodásan működik” című dicséret

Új énekeskönyvünk egyik újonnan felvett dicsérete a 770.: „Az Úr csodásan működik” című ébredési ének. A Hallelujah énekeskönyvből átvett himnusz már nemcsak bibliaórákon dicséri Urunkat Istenünket, hanem – erdélyi testvéreink nyomában járva – most már gyakran felhangzik istentiszteleteinken is. Énekeskönyvünkben új énekként szerepel, pedig éppen 250 éve, 1774-ben jelent meg először. Szövegét William Cowper költő írta, akit az angol kora-romantika egyik legnagyobb alakjaként tartanak számon, és akinek élete szorosan összefonódott legjobb barátja, John Newton, a rabszolga-kereskedő tengerészből lett lelkipásztor személyével, akit az „Amazing Grace” (magyarul: Ó, érthetetlen kegyelem) című énekéről ismerhetünk leginkább. Ő jelentette meg Cowper himnuszát az Olney Hymns gyűjteményben „Light Shining out of Darkness” (azaz: Sötétségből felragyogó fény) címmel.

William Cowper egész életében depresszióval és kétségbeeséssel küzdött, tele volt lelki gyötrelmekkel, ezért életrajzírói előszeretettel nevezték „őrült Cowper”-nek. Remete volt, akinek gyakorlatilag egész felnőtt élete az angliai Olney és Weston vidékén telt, szinte teljes eseménytelenségben, miközben lelkében gigászi csaták dúltak.

1731. november 23-án született a London melletti Great Berkhamsteadben. Apja a falu templomának rektora volt, tehát lelkész. A család jómódú volt, de nem evangéliumi, ezért William úgy nőtt fel, hogy nem volt élő kapcsolata Jézus Krisztussal. Édesanyját hat éves korában elvesztette, ami nagyon megviselte lelkileg. Kisgyermekként az internátusban szörnyű zaklatások érték, melyeknek lelki következményei egész életén át kísértették.

Apja – William akarata ellenére – ügyvédi pályára szánta, így jogi tanulmányokat végzett. Már fiatalon megmutatkoztak művészi hajlamai, az irodalom iránti érdeklődése, befelé forduló, félnék, depresszív természete sem tette igazán alkalmassá a jogász pályára. Nem tudott aludni, ha pedig mégis elaludt, félelmetes álmok kínozták. Sokszor álmodta azt, hogy kivégzésre viszik, mint elítéltet. Ilyenkor amikor felébredt, úgy tántorgott, mint a részeg ember. Ennek ellenére tagja lett az ügyvédi kamarának, de ügyvédi tevékenységet nem akart folytatni, ezért apja kinevezette londoni csödbiztosnak. Aztán amikor 1763-ban egy állást ajánlottak részére a Lordok Házában, a felvételi vizsga várakozásának izgalma és a nyilvánosságtól való félelme az egyébként is gyenge idegzetű Williamet az örülettel határos depresszióba

sodorta. Háromszor követett el sikertelen öngyilkosságot.

Harmadik öngyilkossági kísérlete után elmeorvóintézetbe került, ami a krónikus depresszióból gyógyulást nem, de a megmenekülést jelentette számára. Ugyanis hívó orvosa hatására ott kezdte el olvasni a Bibliát, és a Lázár feltámasztásának története, majd a Róma 3:25-26 igéi megváltoztatták a szívét: „Kit az Isten eleve rendelt engesztelő áldozatul, hit által, az ő vérében, hogy megmutassa az ő igazságát az előbb elkövetett bűnöknek elnézése miatt, az Isten hosszútűrésénél fogva, az ő igazságának megbizonyítására, a mostani időben, hogy igaz legyen Ő és megigazítsa azt, a ki a Jézus hitéből való.” Isten megnyitotta vak szemeit, és meglátta Jézusban azt a felfoghatatlan jóindulatot, irgalmat, jóságot és együttérzést, amellyel a nyomorult emberek felé fordul, és amit feléje is nyújtani akar. „Azonnal erőt kaptam, hogy elhiggyem, az Igazság Napjának ölelő sugara rám ragyogtak – írta emlékirataiban. – Láttam az általa végzett engesztelés elégséges voltát, az Ő vérébe pecsételt bocsánatomat, és az Ő megigazítása teljességét és hiánytalanságát. Egy pillanat alatt hittem és befogadtam az evangéliumot...”

William Cowper Isten kegyelméből így átélhette az őszinte megtérés cso-

dáját, bár búskomor természetéből és depresszióra való hajlamából továbbra sem kapott szabadulást. Élete végéig kísértte az a rögeszméje, hogy ő átkozott, hogy Isten őt elhagyta és pokolra juttatja. Így váltakoztak benne a sötétség és világosság időszakai.

Két évvel azután, hogy elhagyta az intézetet, 1767-ben találkozott John Newtonnal, az olney-i gyülekezet lelkipásztorával. Szoros barátság alakult ki közöttük, így Cowper Olney-ba költözött. Úgy jellemezte John Newton: „Őszintébb, ragaszkodóbb barátja soha senkinek nem volt.” A lelkész igyekezett kibillenteni Cowpert bezárkózottságából és depressziójából, minden látogatásra magával vitte. Ilyenkor hosszú sétákat tettek az otthonok között, és beszélgettek Istenről és az egyháztól. Majd két évtizedig munkálkodtak együtt szorosán, végül megalkották a híres Olney-i Himnuszok énekeskönyvet, mely gyűjtemény 349 éneke közül 67 ének Cowpertől származik. Ennek utolsó darabja a mi 770. énekünk: „Az Úr csodásan működik”, amit Cowper eredetileg hat versszakban írt meg, és amit mi összevontan három versszakban éneklünk. Magyar nyelvre 1920-ban fordította le Vargha Gyuláné Szász Póla. A dallam is teljesen más formát kapott, mert eredetileg egy ír zsolnárdallamra íródott (*Dundee*), amely nem áll rokonságban a magyar szövegű dallammal. Cowper költeményéhez Maár Margit írt új, merőben más dallamot.

Cowper Olney-ba költözése után is gyakran küzdött betegségével. Az anekdota szerint egy éjjel – miután álmában hangot hallott, ami azt mondta neki: „Mindennek vége, elvesztél!” – úgy

döntött, hogy ismét öngyilkosságot kísérel meg: vízbe öli magát. Lovaskocsit hívott, és megkérte a hajtót, hogy vigye a Temzéhez. Azonban olyan sűrű köd ereszkedett le, hogy nem találták meg a folyóhoz vezető utat. Miután a kocsis hiába kereste az utat, végül kitette Cowpert egy általa megfelelőnek vélt helyen, aki rövid séta után meglepődve vette észre, hogy éppen a házuk ajtaja előtt áll. Egyértelmű volt, hogy Isten gondviselése ereszte alá a ködöt, hogy megakadályozza szörnyű terve végrehajtásában. Isten „rejtett útjai” nyilvánvalókká lettek előtte: még a legmélyebb lelki válságában is Isten őrökölte.

1780-ban Newton londoni lelkészi állást kapott, így a következő húsz évben megritkultak személyes találkozásai, de annál intenzívebben leveleztek egymással. Cowper úgy öntötte ki szívét Newtonnak, mint senki másnak. Ekkor kezdett másfajta irodalmi műfajokkal is foglalkozni. Leghíresebb műve ebből az időszakból a „The Task” (A feladat) című száz oldalas, rímtelen verse. Írt szatirikus verseket is, majd lefordította Homérosz Íliaszát és Odüsszeiáját.

1800. április 25-én halt meg. Élete utolsó napjai sem hoztak számára

megkönnyebbülést. Egy látogatójának azt mondta: „Kimondhatatlan kétségbeesést érzek.” Utolsó versének címe: „The Castaway” (Az elveszett). Annak ellenére azonban, hogy legsötétebb kedélyállapotában elvetemültnek és reménytelennek látta magát, soha nem szűnt meg hinni az evangéliumi ébredés igazságában.

„Az Úr csodásan működik” című dicsőrete az Istenbe vetett bizalomról szól, amit sokszor oly nehezen talált meg a szerző önmagában. John Piper egy előadásában szellemesen úgy fogalmazott, hogy Cowper hányatott élete abban is tanulság számunkra, hogy „amíg van világosságunk, ápoljunk bizalmatlanságot a kétségbeesés bizonyosságával szemben”. Ezzel tudjuk megerősíteni magunkat a depresszió sötét óráival, a „kétségbeesés könyörtelen pesszimizmusának bizonyosságával” szemben és megerősíteni hitünket Jézus engesztelésének elégséges voltában. Gyakoroljuk Jézus irgalmasságát az elesett, elcsüggedt reménytelenek felé, újra és újra rámutatva Krisztus vérére, értékességére, bűnért való, mindenre elegendő áldozatára, arra a megváltó szeretetre, ami Cowpert is megmentette. ■

Pedagógusok és tanulók megáldása a szeptember 8-i tanévnyitó istentiszteleten

HAMAR JÁNOSNÉ

Megtisztító példabeszédek az Úr félelméről

Fukk Lóránt veresegyházi református lelekipásztor „Csak az Úr ad bölcsességet...” című új könyve nem kommentár, se nem iget tanulmányok vagy nyelvi magyarázatok gyűjteménye, sokkal inkább naponkénti áhítatok a Példabeszédek könyve igéin keresztül, versről versre haladva, melyekben tanítás, feddés, dicséret és ítélet hangján szól az Úr hozzánk, bűnösökhöz, hogy életünk megtisztítására, szíveink és elménk erősödésére, Atyánk nagy nevének dicsőségére szolgáljon.

Így ír a szerző a könyv létrejöttéről: „A Példabeszédek könyve egy csodálatos bölcsesség-gyűjtemény, melynek gyöngyeit csodálatos aranyláncra fűzve teszi eléink mennyei Atyánk. Együtt nagyon szépeket tudunk mondani róla, de általában csak néhány különösen drága gyöngyszemet veszünk elő, a többi ott marad a kincsesláda mélyén. Az Úr kegyelméből arra kaptam elhívást, hogy a zsoltárok tanulmányozása után azokkal a példabeszédekkel vívjak versről versre lelki harcot, melyeket általában meg sem kísérelnek magyarázni a gyülekezetekben. Nem csupán néhány kedveset választottam közülük, hanem napról napra, két esztendőn keresztül küzdöttem velük, és küldtem el hitben

testvéreimnek a Veresegyházi Református Egyházközösség honlapján és facebook csoportjában.”

A könyvhöz *Nyilas Zoltán* esperes úr írt ajánló sorokat:

„Fukk Lóránt lelekipásztor testvérem évek óta fegyelmezetten és tudatosan fordult vissza a naponkénti igemagyarázat gyakorlatához. Isten Lelke kényszeríti újra és újra a lényeg felé. Az ima szabadságában pedig egyre közelebb és egyre mélyebbre. Így már nemcsak az eredeti szöveget érti és magyarázza, hanem többet: a bölcsesség kezdetét, az Úr félelmének értelmét.

Tudja, az igazságot, a dogmatát ma a költészet nyelvén kell elmondani. Hiszen amikor elcsendesedünk, már nem

adatokra vágyunk, hanem olyan rejtett összefüggések meglátására, melyek megragadják az embert, szárnyakat ad a léleknek. A Biblia ugyanis költészet. **„Ez nem azt jelenti, hogy nem igaz, hanem azt, hogy az igazi költészet az igazsággal való találkozás eszköze, terepe.”** – írja Jelenits István. ...

Urunk a Példabeszédek könyvében úgy szól a bölcsességről, mint ami senkitől nincs messze, egy karnyújtásnyira – talán az éjjeli szekrényen a Szentírás mellett – van tőlünk. Naponként hozzáférhető, üdítő és elgondolkodtató.

A szerzőnek és a mindenkori olvasónak áldásul az igével kívánom: **„a szereket és hűség ne hagyjon el téged: kösd azokat a nyakadba, írd fel a szíved táblájára!”**

RÉSZLETEK A KÖNYVBŐL

„A kedves asszony a tisztességhez ragaszkodik. Az erőszakos emberek a gazdagsághoz ragaszkodnak.” (Péld 11,16)

Mindenki ahhoz ragaszkodik, ami fontos neki. Végiggondolva értékeinket, folyamatosan engedjük el a felesleges dolgokat, míg végül ott marad az, aminek a birtoklása utáni vágy kitölti az életünket. Ahogyan az egész fejezetben, úgy itt is egymásnak feszül két véglet. Mi a fontosabb: A tisztesség, vagy a gazdagság?

„A világ összes pénze” címen film készült róla, mikor John Paul Getty olajmágnásnak, a világ leggazdagabb emberének unokáját elrabolják, és 17 millió dolláros váltságdíjat követelnek érte. A hírhedten fősvény ember még akkor is alkudozott, mikor az emberrablók az unoka levágott fülét küldték el szándékuk komolyságát bizonyítva.

Gondoljunk csak bele, hogy az egész világ meg akarja tudni, számunkra mi

az érték. Meg akarják ismerni a gyenge pontjainkat, és meg is találják, ha nincs bennünk „Aki erősebb a világnál”. A tisztesség azt jelenti, hogy erkölcsi értékeink drágábbak annál, mint amit kínálnak. Nem csak a világ, az Úr is szeretné tudni, meddig terjed a belé vetett hitünk. Végül mindig dönteni kell. De az Úr törvényében megmaradni és útjain járni egyedül Krisztussal lehet.

„A bűnös hamis keresményt szerez, de igaz bérhez jut az, aki igazságot vet. Aki ragaszkodik az igazsághoz, az az életre jut, de aki a rosszat hajhász, az a halálra.” (Péld 11,18-19)

A bűnös ember alapvető életfilozófiája, hogy minél kevesebb munkával minél több vagyonra tegyen szert. Az út nem számít, csak az eredmény, hiszen „a cél szentesíti az eszközt”. Kinevetik azokat, akik ragaszkodnak az igazsághoz, és azt hitetik el a többiekkel, hogy egyedül az ő tanításuk sikeres. A világ szemében a bűnös keresetből származó haszon is tetszetős, sőt sokaknak ez még jobban is tetszik, mert sokkal könnyebb hozzájutni. Csak azt felejtik el, hogy viselt dolgainkról az Úr előtt számot kell majd adni. Ahogyan a hamis útlevelet kiszúrók a határon, úgy Isten országába sem lehet tisztességtelen eszközökkel bejutni. Az igazsághoz ragaszkodni sosem könnyű, hiszen így vagy előnyöktől esünk el, vagy hátrányos megkülönböztetés lesz a miénk. A hitben járó ember mégsem lehet olyan, mint a többiek. Nehéz igazságot vetni, mert ez azt jelenti, hogy az Úrra bízunk magunkat, és tőle várjuk a megerősítést. De Aki az út, az igazság és az élet, azon keresztül az Atyához jutunk, és elnyerjük általa az igaz bért.

„Van, aki bőven osztogat, mégis gyarapszik, más meg szűken méri a járandóságot, mégis ínségbe jut.” (Péld 11,24)

A legtöbb ember úgy gondolkodik, hogy akkor van biztonságban az élete, ha minél több világi értéket halmoz fel magának. Állandóan gyűjtöget, de sosem talál benne örömet és megelégedést, mert mindig lesz valami más, valami új, amire vágyik. A fősvény ember a minimális járandóságot sem adja meg, mert arra hivatkozik, hogy nélküle képtelen megélni. Még magát is becsapja, csak megtarthassa azt, ami valójában nem is kell neki. Ezért döbbenet számára azok élete, akik sokat adnak, mégis folyamatosan gyarapodnak. Pedig hittel olyan egyszerű a képlet. Aki Istennek vet, annak nem a banki, hanem a mennyi kamattal számol az Úr. Olyan gyönyörűen tárja elénk a szoltár: „*Akik könnyezve vetettek, ujjongva arassanak! Aki sírva indul, mikor vetőmagját viszi, ujjongva érkezzék, ha kéréit hozza!*” (Zsolt 125,5-6) Ezt értette meg Pál apostol, és akarja megértetni velünk is: „*Mindenki úgy adjon, ahogyan előre eldöntötte szívében, ne kedvetlenül vagy kényszerűségből, mert »a jókedvű adakozót szereti az Isten.«*” (2Kor 9,7)

Te melyik vagy?

Fukk Lóránt: „*Csak az Úr ad bölcsességet...*” – a *Példabeszédek* könyve *versről versre* – a Magyar Bibliatársulat újfordítású Bibliája (1990) alapján, *Veresegyházi Református Egyházköztség kiadása, Veresegyháza, 2023* ■

ÉRFALVY ZSOLT

Bűn és kegyelem

Hogy mi rossz és mi jó,
A választ magunkhoz vettük,
Szétválasztva világunk
Saját mérlegünkre tettük.

E szétszakadt világ rabjaiként
Bírálnak mindent és mindenkit,
Értékelve magunkat is,
Gyűjtjük az öröm vagy bánat könnyeit.

Ha visszaadjuk a döntést Istennek,
Krisztus által minden újra eggyé lesz,
Ami jön, elfogadva, ami megy, elengedve,
Átadva neki életünk, boldoggá tesz.

Meglátjuk a vereségben a győzelmet,
A gyengeségben az erőt,
A sötétségben a világosságot,
A halálban az életet nyerőt.

Amit mi a bűnnel szétválasztottunk,
A kegyelem olvasztótégelyében összeáll,
Isten akaratába belesimulva,
A rend visszaáll és a béke ránk talál.

Foglalkozás a nyári napközis táborban

BOROSS RÉKA

IFITÁBOR 2024

2024. augusztus 12-17.

Tizenhat fiatal, három vezető, Balatongyörök, öt órás vonatút három átszállással, esti túra, hajnali bevásárlások, éjszakai megbeszélések minden nap, háromszori strandolás, étkezés intézése, játékszervezés, autószerelés, bevásárlás, készenlét. Ilyen egy ifitábor szervezőként első ránézésre. Sok előkészület, rengeteg befektetett energia, fáradtság, izgalom, aggodás és várakozás. De, amikor ott vagyunk! Ez mind eltöri, el is tűnik és csak az Istenre és egymásra figyélés marad!

Az ideai ifihéten is – mint az előző években – az egyéni csendességek, az áhítatok és csoportbeszélések mellett igyekeztünk annyi szabadidőt hagyni, amennyit tudtunk. Ennek fő oka, hogy legyen tér egymással beszélgetni, játszani vagy éppen pihenni, ha valakinek arra van szüksége. Természetesen a szervezett programok sem maradtak el: volt strandolás, quiz-est, csapatverseny, interjú, éjszakai túra, imaszoba és sok-sok páros beszélgetés.

Ez azonban még mindig nem írja le pontosan, milyen is volt idén Györökön lenni. Áldott és áldásos!

Ranga Emília így írt a hétről: „Az ifi egy nagyon jó közösség, és bár ez volt

az első táborom, érzem, hogy sokkal közelebb vagyok Istenhez. Nagyon hálás vagyok, hogy elmentem, mert csak jó emlékeket szereztem. Nekem a kedvenc élményem a tábortűz volt. Ahogy meghittén énekel a csapat a csillagos ég alatt, az számomra nagyon megnyugtató. Mindenkihez egy picivel közelebb kerültem. **Boldog vagyok, hogy egy ilyen közösségnek lehetek a része.**”

Idén a közösség tényleg valahogy még inkább fókusz-

ba került. Személyes beszélgetések, barátságok, egymással való kapcsolat-felvételek spontán és szervezeten is jöttek létre folyamatosan. A leérkezés estéjén például olyan beszélgetés alakult ki, ami – tapasztalataim alapján – az ifitáborok utolsó napjain szokott lenni. Elképesztő volt számomra, hogy Isten mennyire ott volt a kezdetektől velünk, és mennyire egyengette a fiatalok és a mi (Tóth-Gados Eszter, Tóth Sebestyén, Boross Réka) utunkat is.

Szervezőként igyekeztünk mi is tudatosabban odafigyelni a közösségépítésre, a beszélgetésekre. Szerda este az éjszakai túrán párokba sorsoltuk az embereket, így sétáltunk vissza a szállásra. Ez egy körülbelül fél órás „túra” volt, de a páros beszélgetés annyira tetszett mindenkinek, hogy a következő napokban többször megismételtük a sorsolást – akár strandról hazajövet is.

Emellett természetesen a csoportbeszélések keretein belül is lehetett kérdezni, válaszokat kapni és akár adni az adott napi ige és áhítat kapcsán. „Nekem, idén konfirmáltként ez volt az első ifitáborom. Nagyon tetszettek a programok, de legjobban a csoportbeszélések. Ezeken **mind jobban és jobban megismertem Istent, és közelebb kerültem hozzá.** Nagyon sok más programon is részt vettünk. Majdnem minden nap elmentünk

strandolni, és egyszer egy kilátóhoz is eljutottunk, ahonnan nagyon szép volt a kilátás, meg persze egy csomó jó társast is vittünk. 😊 Az egész tábornak nagyon jó volt a hangulata, és én feltöltődve és élmé-

nyekkel tele értem haza” – írja **Benkó Borbála**.

Kovács Levente, aki már több éve az ifi aktív tagja és egy ifitáboros játék levezénylője, így emlékszik vissza a hétre: „Nekem a kedvenc élményeim a balatoni strandolás és a közös beszélgetések voltak. A csoportbeszélgetések is jók voltak (főleg Sebivel 😊). A tábor fénypontja nekem az volt, amikor Samu hirtelen megjelent az utolsó napon szakáll nélkül és lenyírt hajjal. Nagyon érdekes és jó tábor volt, sokat tanultunk Istenről és magunkról. **Nyáram egyik, ha nem a legjobb hete volt.**”

Samu (Boross Sámuel) péntek délután az utolsó napokra érkezett hozzánk a táborba, így ő is átélhette a tábortűz mellett a közösség erejét, és megtudhatta – a többiekkel együtt – hogy milyen étel is lenne ő valójában.

Ahogy írom a cikket, még mindig az az érzésem, hogy így nem érződik a tábor, nem írhatók le a megtapasztalások, az áldások, a beszélgetések utáni örömök, nyugalmak, imádságok. Az viszont biztos, hogy Isten a tenyerén hordozta és hordozza a pomáz-csobánkai ifit és minden tagját!

Dötsch Áron visszaemlékezésével zárom soraimat, mert ennél jobb befejezést nem is lehetne írni: „Az ifitábort még jobban szeretem, mint a régi hittan táborokat, mert érdekesebbek a programok, és nincsen túl korán a takarodó. A legjobban a csoportbeszélgetéseket élveztem, melynek fő oka az, hogy több olyan dolgot megértettem Istennel kapcsolatban, amely régebb óta foglalkoztatott. A fürdőzések is nagyon izgalmasak voltak, nekem főleg a „röpzési kísérletek” tetszettek a leginkább. Továbbá nagyon változatosak voltak a játékok, amiket Sebestyénnel játszottunk, nekem személy szerint az „intelligens puff” jött be a legjobban. Réka mindenki iránti empátiája is sokat hozzáadott a táborhoz. Eszter áhítatai pedig különösen is emlékeztetések maradnak a számomra. Bár sokat tudnék még írni, inkább befejezem azzal, hogy **jövőre is visszamegyek.**” ■

KOVÁCS GERGŐ

„Az Ifi hatására kezdtem el napi szinten Bibliát olvasni”

Áldás, békesség! Juhos Huba vagyok, és a Szentendrei Református Gimnáziumba járok. Immár ez lesz az ötödik évem a gimnáziumban, idén kezdtem meg a 9. osztályt. Szeretem a sportokat, de leginkább a labdajátékokat, azon belül is a focit.

- Milyen volt számodra az idei ifi-tábor?

- Ez volt a második ifi-táborom. De az idei volt a kedvencem mindegyik közül. A jó kedv mellett jók voltak a programok, és nem mellesleg még közelebb kerültem Istenhez is. A táborban a legjobb napi program számomra a reggeli áhítatok voltak, de a kedvencem az volt, amikor négy-szemközt beszélgettünk egymással, közel kerültem sok emberhez.

- Amióta Ifire jársz, mi volt az eddigi leszebb emléked az alkalommal kapcsolatban?

- Nehéz választani, mert minden pénteken, amikor ifin vagyok, gazdagodok valami szép emlékekkel. De ha mindenképp kell mondanom egyet, akkor az a tavalyi tanév-végi ifi lenne, mivel ott mindenki ön-

feledten boldog volt, és nagyon jó visszaemlékezni arra az ifire, a csoportbeszélgetésre. Akkor mindenki hozzá tudott adni vagy egy poént, vagy éppen egy frappáns választ a beszélgetéshez.

- Milyen a kapcsolatot most Istennel, hogyan változott ez az Ifi hatására?

- Amikor az ifjúsági közösségbe kerültem, nem tudtam igazán hova tenni az Istennel kapcsolatos kérdéseket, sok mindent nem értettem. De a mostani ifi-tábor óta sokkal közelebb érzem magamhoz Istent. Az Ifi hatására kezdtem el olvasni a Bibliát szinte napi rendszerességgel, amiért nagyon hálás vagyok.

- Mit köszönhetsz a közösségnek?

- Rengeteg mindent, mivel az Ifi nekem minden pénteken jókedvet és vidámságot ad, de amiért nagyon hálás vagyok, hogy sok önbizalmat is szereztem a közösségtől. Az Ifi egy olyan hely, ahol mindenki olyan amilyen, és nem kell megfelelni senkinek, ez egy nagyon jó dolog.

- Mik a kedvenc ifis játékaid?

- A kedvenc játékom az „Intelligens puff”, ami egy reflex-játék. Nagyon vicces helyzeteket szokott okozni, mert gyorsan kell okos dolgokat mondani. De vannak még játékok, amik közel állnak hozzám, mint például a „Talentum”, amikor bibliai kifejezéseket kell kitalálnunk Acti-vity-szerűen.

- Milyen új program-ötleteid vannak, amit az ifjúsági közösség még nem csinált?

- Sajnos új ötleteim nincsenek, de amik idén lesznek, és nagyon várom őket, azok a karácsonyi kántálás és a gyros-os ifi. Bár a kettő lehetne akár egy napon is, az lenne a legjobb. ■

SEBESTÉNYNÉ JÁGER ORSOLYA LELKIPÁSZTOR

Bűnbocsánat és megbocsátás

A megbocsátásról sok helyen szól a Szentírás. Összegyűjtöttem egy csokorra olyan igeverseket, melyek a megbocsátásról szólnak. Szánjunk rá időt, hogy elolvassgassuk ezeket a mennyei gondolatokat: Zsolt 103,10-12; Zsolt 130,3-4; Mik 7,18-19; Mt 6,14-15; Mk 11,25; Lk 6,37; ApCsel 3,19; Ef 1,7-8; Kol 1,13.14; 1Jn 1,9; 1Jn 2,1-2; Ef 4,26-27

ISTENNEL A MEGBÉKÉLÉS FELE

A megbocsátás első nagy csoportja azon igék, melyek arról számolnak be nekünk, hogy Isten olyan mélyen és rendíthetetlenül szereti teremtményét az embert, hogy ha őszintén Őhozzá fordulunk, ha kérjük, mindig megbocsát. Isten bűnbocsátó szeretetéről van itt szó. A lelkünk békességéről. Arról, amitől tiszta lesz a lelkiismeretünk és amitől elmúlunk belőlünk a marcangoló önvád. Ennek azonban előfeltétele, hogy ráébredjünk: bűnbocsánatra szorulunk. Amíg ezt nem látjuk, addig olyan, mintha egy színvagnak próbálnánk magyarázni a színeket.

Isten ahhoz is ad hitet és látást, hogy ez a folyamat elindulhasson a szívünkben. Ő akar bennünket megtisztítani, Ő szeretne bennünk békességet teremteni. Jézus szent és igaz áldozatát mutatja ehhez egyetlen útként. Nincs más út, nincs más megoldás.

Van az emberi életünk során egy elsődleges ilyen állapot. Ez pedig a megtérésünk ideje – amikor az ember erre első ízben ébred rá, tehát mint alapigazságra, ráeszmél erre a békességre. Ekkor elkezdődik bennünk valami, ami azután itt a földön soha nem ér véget. Ebből következik ugyanis az, hogy megértjük: folyamatosan megbocsátásra szoruló emberek vagyunk.

Ha komolyan vesszük a hitben való életünket, akkor ebből fakad a naponkénti bűnbánat, amikor magunkba pillantva sok dolgot felfedezünk, megértünk. Ezért is olyan nagyon fontos a naponkénti lelkiismeretvizsgálás. Ha naponként végiggondoljuk, hogy aznap meg tudtunk-e maradni a szeretetben és az igazságban, az olyan, mint amikor megvágjuk az ujjunkat és időben kezel-

jük, hogy ne legyen a kis gyulladásból nagyobb baj. Jó elalvás előtt végiggondolni, hogy aznap mit tettünk, hogy tettünk, miért tettünk. Az ilyen rövid visszatekintés is segíthet, hogy időben lássuk: ha valami nem szeretetből, nem Isten akarata szerint történt. Ahogy a katolikusok oly szépen összefoglalják: cselekedettel, szóval és mulasztással. Nem tévedtem-e aznap rossz útra?

Isten irgalma kiapadhatatlan forrás. Ő nem bűneink szerint lát minket. Ő a szeretet szívvel fordul felénk. Ő nem haragtartó, nem sértődékeny, nem felhánytorgató Isten. Ő maga szeretet.

MEGBOCSÁTÁS: A KAPCSOLAT HELYREÁLLÍTÁSA

Az igeversek második gyűjteménye azokra az igékre vonatkozik, melyek arról szólnak, hogy mi meg tudunk-e bocsátani másoknak. Ez szintén nagyon fontos, Isten számon fogja ezt kérni tőlünk egyszer. Ő megbocsát nekünk, készségesen, szeretetből – de mi vajon képesek vagyunk erre? Mert szinte természetes, hogy vannak apróbb sérelmeink, napi konfliktusaink, dolgok, melyek rosszul esnek, melyeken fennakadunk, de ezeken is jó egy kicsit elgondolkodni. Vajon tényleg jogosan haragszom-e? Nem kellene a másik székébe ülnöm? Nem kellene a másik álláspontját is megértenem, vagy legalábbis kisértetet tenni arra? Sokszor csak egy kicsit kell felülemelkednem önmagamon – mintha egy varázsszönyegre ülnék –, hogy onnan a magasból meglássam a másik embert: az ő lelkiállapotát, az ő motivációit, az ő lelki sérüléseit – hogy könnyebben meg tudjak bocsátani neki.

Tartós, közös kapcsolatokban előfordulhat, hogy neheztelünk valaki-

re, valami apróságért. Sokszor attól, akit nagyon szeretünk, még inkább fáj, ha megbántott. Ilyenkor is jó az ő bőrébe bújni, az ő székébe ülni: lehet, hogy mégis igaza van, valahol? Ha pedig nem, akkor tudok-e azzal a szívvel, szemmel, lelkülettel tekinteni rá, ahogy Isten tekint rám Krisztus keresztyének fényében?

Nagyon fontos az az ige, amelyben Isten arra kér bennünket, hogy ne menjen le a nap a haragunkkal (Ef 4,26kk). Nem azt kéri, hogy ne legyünk mérgesek, ne érezzünk olykor dühöt, neheztelést. Úgy gondolom, ilyet nem vár el tőlünk, teljesen irracionális lenne. Emberek vagyunk, emberi érzésekkel, indulatokkal, Ő pedig nagyon jól ismer bennünket. Azonban arra figyelmeztet, hogy ne vigyük tovább ezt az érzést, mint ameddig szükséges, beszéljük meg, oldjuk meg, és lépünk tovább. Rendeznünk kell közös dolgainkat, előbb az Úrral, de azután egymással is.

Fontos, hogy nem eltitkolni, eltusolni kell – akkor a probléma befelé fog robbanni, és nekünk lesz bajunk belőle, akár egészségileg is, hanem valóságosan is azzal rendezzük, akit ez érint. Nagyon bölcs tanács, hogy ne vigyük át a következő napra. Egyre nagyobb lesz a baj, ha nem rendezzük idejekorán. Mint a hógolyó, ami lavinát indíthat.

Persze fontos, hogy önmagunkkal szemben is maradjunk annyira őszin-

ték, hogy elmondjuk: még nem biztos, hogy fel tudom dolgozni, de igyekszem. Próbálok, azon vagyok, dolgozom rajta. Szeretnék megbocsátani. Elindultam ezen az úton. Imádkozom azért, hogy megtörténhessen teljes szívemből.

Ezért is figyelmeztet bennünket Isten: ne adjunk helyet az ördögnek. Vigyázzunk, ő jól ismeri az emberi lelkeket. Tudja, hogy melyik sérelmet kell akkorára duzzasztani, hogy végül az a valóságosnál százszorosan nagyobbak látszódjon. Vigyázzunk hát, és legyünk bölcssek, ne vegyük le tekintetünket még ilyenkor sem az Úr Jézusról!

Meg kell értsük, hogy a megbocsátás mindig egy döntés. Tudatos és nagyon nehéz döntés, azonban mégis csak döntés. Csak én dönthetek róla, más nem fogja helyettem ezt meglépni. *Varga László* lelkipásztor gondolatát idézve, olyan, mint egy hosszú vonat, ami egy bizonyos irányba megy. Ennek a vonatnak az irányát a mozdony határozza meg. Ha a mozdony a szeretet, a megbocsátás irányába halad, akkor az összes kocsi arra fog menni. Sokszor az a legnagyobb akadály, hogy mi leakadunk az utolsó kocsinál: az érzelmeinknél. Leakasztjuk ezt a kocsit a mozdonyról. Ez pedig azért baj, mert akkor levesszük a szemünket a helyes útról is. A mozdonyhoz menjünk – az mutatja az irányt! Ha a mozdony jó irányba megy, a krisztusi megbocsátás irányába, akkor az utolsó kocsi – az érzelmeink – is előbb-utóbb arra fog haladni.

TRAUMÁKKAL VALÓ SZEMBENÉZÉS

S itt kell megemlíteni a legnehezebbet: a nagy traumákat, a talán már na-

gyon régóta fájó mély és komoly lelki sebeket, sérelmeket. Tudom, ezeket emberileg szinte lehetetlen a helyére tenni. Életet emésztő komoly, akár generációs sérülésekre gondolok, melyek sokszor valóban hosszú időn át nagyon tudnak fájni. Mégis úgy hiszem, hogy ezekből is van gyógyulás. Ezekből is gyógyultan szeretne kisegíteni bennünket az Úr.

Pontosan emiatt nem azt kapjuk tőle tanácsként, hogy felejtjük el az ilyen sérelmeinket. Önámítás, önmagunk becsapása lenne, mert elfelejteni nem lehet. Sokkal inkább arra kér bennünket, hogy emlékezzünk rá, azonban úgy, hogy közben merjük és akarjuk megharcolni, merjünk megküzdni azzal, ami lelkiileg majdnem tönkretett. Ez így végtelenül nehéznek tűnik, tudom, de ígéretet kaptunk arra, hogy Jézus Lelkével ebben is velünk marad, segít, jelen lesz és megerősít annyira, hogy Vele el tudjuk hordozni, sőt meg is tudunk bocsátani.

A mély és komoly sérelmekből gyógyulni csak imádsággal lehetséges. Sok imádsággal. Talán ezért is szólt nyolcszor hozzánk az Úr Jézus a kereszten haldokolva. Még akkor is imádkozott. Lehet azért imádkozni, hogy Ő segítsen megbocsátani valakinek. Lehet kérni, hogy Ő rendezze el a szívünkben, amit mi nem tudunk.

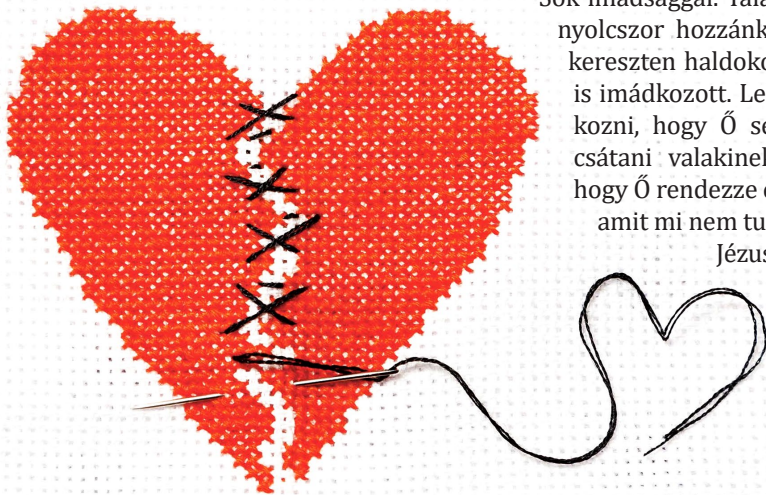
Jézus az egész világ keresztségét vitte a vállán, minden ember elhagyta

Őt, és mégis bennünket szeretve, nekünk megbocsátva halt meg. Mekkora biztatás és erő van ebben a gondolatban! Mi ehhez képest a mi kisebb vagy nagyobb, akár sok időn át fájó sérelmünk? Minden elfér Krisztus vállán! Értünk és az ellenünk elkövetett vétkeért is halt meg a kereszten, és most is azért imádkozik értünk folyamatosan, hogy ne váljunk megkeseredett, megnyomorodott lelkű emberekké.

MIKÉPPEN MI IS MEGBOCSÁTUNK...

Bocsássunk meg egymásnak! Tanuljuk ezt meg azért is, mert Isten megbocsátott nekünk! Csak így lehet a lelkünk igazán szabad. Szabad arra, hogy továbbléljen, és szabad arra, hogy letegye azt, ami akár éveken át fáj.

Bűnbocsánat és megbocsátás – megbocsátani tudás –, szorosan összekapcsolódó fogalmak, nem véletlenül foglalkozik ezzel a nehéz témával olyan sokszor a Szentírás. Mindkettő fontos, egymástól elválaszthatatlan, ezért is tanít az ezzel kapcsolatos állásfoglalásra bennünket Jézus központi helyen: az Őri imádságban is. Amikor magunkban vagy hangosan ennek az imának szavával imádkozunk, és azokhoz a sorokhoz érkezünk, hogy „Bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek” – akkor gondoljunk arra, hogy lelki harcainkban soha nem vagyunk egyedül. Isten nem hagy magunkra, velünk hadakozik, értünk, velünk van, segíteni szeretne, hogy gyógyzni tudjunk, és a szívünk megtelessék békeességgel. Ámen. ■

SEBESTÉNY-JÁGER ORSOLYA

Arany út

Azt hittem akkor, iszap vagy sár,
pedig arany volt, amely égbe mutat:
Olykor a bűneink miatt elsírt könnyeink
kövezik fényesre a legkeskenyebb utat.

A versekről

Mint a füstös nyári ég,
úgy él bennem sok régi verstöredék.
Felvillannak. Kihunynak.
S ha őket papírra nem vetem,
nyomukat is bottal üthetem.

A kapernaumi százados

(Lk 7,1-10)

Mint régi cserépre áttetsző mázat
úgy vont rá fényt a legszebb alázat.
Hajléka tiszta. Minden hófehér.
A szíve lüktet itt: az éggel összeér.

„Nem vagyok méltó, kérlek ne fáradj,
egy szavad elég” s a kegyelem kiárad,
pazarul hull, mintha zápor hullna...
S ágya előtt térdel a meggyógyított szolgál.

A hazaút

(Mt 8,29kk)

Míg vihart aratott, mert szelet vetett,
otthontalan maradt, számkivettetett,

ám hogy otthona lehessen egykor az Ég
– szelíd erővel lefogta Igéd:

s bár tombol olykor a tenger vihara –
már tudja: ez az Út. Így érkezett haza.

A jó Pásztor

(Jn 10)

Messzire nézőn szemekkel nézi a nyáját.
Vélnéd: soha nem fárad. Övé a táj,
mikor fűszálak élén nyújtózik a reggel.

Botja erő. A mindegyre táguló végtelenbe ér.
Magához húzza vele a törékeny, kicsi lábat,
ha szökni próbál, és csitítja: No, ne félj.

Utána indul, távlatot szel át lépte határtalan hossza.
S bárány ha sír; a sziklák rejtett, zord zugában,
még aligha érti: Ő már hazahozta.

A szőlőtő

Mint úszó felhő, tovább vonul
a felfénylő, átlényegült jelen.
A múltó idő túlmutat olykor
a szemmel látható, földi életen.

A szőlőtő egyre csak ölelné
mindahány apró szőlőszemét.
Hogy ágakból rakhasson
fészket fölénk az októberi ég.

A szelídek országa itt él közöttünk.
A szelídek földje lakozik itt.
S kik megkóstoltuk, mind adjuk tovább
egymásnak Isten gyümölcsseit.

Hol vannak, akik feltámadtak?

(MÁTÉ 27:52-53.)

„És a föld megindula és a kősziklák megrepedezének és a sírok megnyílnak és sok elhunyt szentnek teste feltámadt. És kijövének a sírokból, a Jézus feltámadása után bemennek a szent városba és sokaknak megjelennek.”

Homályos és titokzatos hely ez. A sírok megnyílnak. Jézus halálának hatása a sírokig elhatott. A szentek, kik azokban pihentek, feltámadtak.

Ha itt arról van szó, hogy ezek csak az Úr feltámadása után támadtak fel és jöttek ki, akkor feltételezhetjük, hogy ez a feltámadás hasonlóképpen ment végbe, mint amit az a kép mutat, melyet a próféta a megszáradt tetelek mezején látott. A csontok először erekkel, hússal és bőrrrel vonattak be, és azután jött a szél, rájuk fuvallott, és megelevenítette őket. Így volt ez itt is bizonyára.

Jézus halálával a sírok világában csodálatos izgalom és mozgolódás kezdődött meg, és mikor Jézus feltámadott, akkor ezek a szentek előjöttek, és a városban sokaknak megjelentek. Így tehát nincs mit kételkedni magában a tényben, habár közelebbi adat nincs is arra nézve, hogyan jelentek meg ezek a szentek, és mi volt velük napypén-

tektől húsvétig, és arra nézve sem, hogy hol vannak azóta.

Nem is ez itt a fő dolog. Amiképpen nem a kárpit kettészakadása volt a fő dolog, hanem az Isten elé járulás szabad lehetősége, mely azáltal ki van ábrázolva, akként nem a sziklák megrepedezése a fő dolog, hanem az emberszívek megrendülése, melyet ez kiabrázol. Ezen harmadik jel jelentősége jól meg-

érthető. Azt akarja ez nekünk mondani: Jézus halálának jelentősége elhatott és elhat a halál és a sírok világába. Halála feltámadásának az alapja is. Jegyezzük

meg jól: Halálával kezdődött meg az izgalom és mozgolódás a sírokban. És Jézus feltámadásával nyilvánossá lett. Így hát a nagypéntek a halál világában egy olyan munkát kezdett el, melyet a húsvét fejezett be.

Az Istennek legyen hála azért, hogy mi is bizonyosra vehetjük azt, hogy az Úrban elpihent kedveseink sírja is megtelik majd egyszer napfénnel. Azok a sírok is üresek lesznek egykor. És a saját sírjaink sem tarthatnak vissza minket örökké. Mi is feltámadunk. Áldott legyen az Isten Jézus halálának ezért a hatalmáért, mely egész a sírokig elhat!

Nem tudok többet hozzáfűzni ehhez a titokzatos és homályos helyhez.

(Modersohn Ernő: 100 ellentmondás és homályos hely a Bibliában című könyvéből) ■

A Praetorius kamarakórus Kéring László karnagy vezetésével 2024. szeptember 20-án Nicolas Gombert, valamint Monteverdi és Alessandro Grandi műveit adta elő a pomázi református templomban. Elektromos orgonán közreműködött Laufer Szilvia.

FÉSŰS ÉVA

Ki a leghasznosabb?

Együtt laktak egy varróasztalkában a tű, a cérna meg az olló. Egyszer a tű vadonatúj tűpárnába szúrták, és ez a megtiszteltetés úgy a fejébe szállt a kis öltögetőnek, hogy hetykén villogni kezdett:

— Lám, hogy megbecsülnek!

Kicsi vagyok, mégsem élhetnek az emberek nélkül. Én varrom nekik a sok szép ruhát.

Nagyot perdült erre az orsóval a cérna. — Még mit nem? Hiszen te már régen rozsdás lim-lom leszel, amikor a ruhájakat én még mindig összetartom!

— Csitt-csatt-csitt! — csattant fel az olló. — Tévedtek mind a ketten! Enyém az elsőség, mert én szabom ki az anyagot, sőt a cernát is elnyiszantom, ha fölösleges!

— Ejnye! — kiabáltak rá a tű meg a cérna. — Hát akkor ki a leghasznosabb közülünk?

A tű villogott, a cérnaorsó pörgött, az olló csattogott haragjában, mégsem tudtak megegyezni. Végül megkérték az öreg stoppolófát, hogy tegyen igazságot. A stoppolófa kidugta a fejét egy harisnya lyukas sarkán, és azt mondta:

nézett hátra:

— Ni, mekkorát szaladtam! Ez csak derék munka? Igen ám, de akkor derült ki, hogy a cérna nem ment utána! A varrótű hiába szurkálta össze a szövetet, egymagában haszontalan ugrálást végzett.

— No lám! — kacagott a cérna —, úgy látszik, mégis énrám van a legnagyobb szükség! Bújt is volna tüstént a szövetbe, hogy ezt bebizonyítsa, de bizony nem sikerült. A tű nélkül ő sem ment semmire.

Nagyot koppant akkor az öreg stoppolófa, és így szólt:

— Látjátok, milyen ostobaság azon vitatkozni, hogy ki a leghasznosabb! Mindegyikőtök sokat ér a maga módján, de csak egymást megsegítve és egymást megbecsülve tudtok igazán jó munkát végezni.

Elszégyellte magát a tű, a cérna meg az olló. Nem is veszekedtek többet, hanem az olló tovább vágott, a cérna a tűvel barátságosan összekapaszkodott, és azóta már nagyon sok szép ruhát megvarrtak együtt, békeségben.

(Fésűs Éva: Ezüst hegedű című meséskönyvéből) ■

A hittanoktatás rendje

Pomázi Német Nemzetiségi Általános Iskola:	
Kedd:	Szerda:
2. tanóra – 5.osztály	1. tanóra – 4.osztály
3. tanóra – 6.osztály	2. tanóra – 1.osztály
4. tanóra – 7.osztály	3. tanóra – 2.osztály
5. tanóra – 8.osztály	4. tanóra – 3. osztály
Pomázi Mátyás Király Általános Iskola:	
Kedd:	Szerda:
3. tanóra – 1.osztály	2. tanóra – 5.osztály
4. tanóra – 3. osztály	3. tanóra – 6. osztály
5. tanóra – 2.osztály	4. tanóra – 7.osztály
6. tanóra – 4. osztály	5. tanóra – 8. tanóra
Pomázi Sashegyi Sándor Általános Iskola	
Csütörtök:	Péntek:
3. tanóra – 5.osztály	1. tanóra – 3.osztály
4. tanóra – 6.osztály	2. tanóra – 4.osztály
5. tanóra – 7.osztály	3. tanóra – 1.osztály
6. tanóra – 8.osztály	4. tanóra – 2.osztály
Csobánkai Petőfi Sándor Általános Iskola:	
Szerda:	Péntek:
1. tanóra – 4.osztály	1. tanóra – 5.osztály
2. tanóra – 1. osztály	
3. tanóra – 3.osztály	
4. tanóra – 2.osztály	
Óvodák:	
Pomázi Hétszínvirág Óvoda: kedd 15.30	
Pomázi Mesevár Óvoda: szerda 15.30	
Pomázi Mesevölgyi Óvoda: szerda 15:30	
Csobánkai Borostyán Természetvédő Óvoda: csütörtök 15.00	
Hitoktatóink Nyilas Zoltán lelkipásztor, Soós Gabriella hitoktató, Tóth-Gados Eszter lelkipásztor, Tóth Sebestyén lelkipásztor.	
Konfirmációi órák:	
Péntek 16.00 kiskaté	
Péntek 17.00 nagykaté	

NAPLÓ

ALKALMAINK VOLTAK:

2024. augusztus 30. • Presbiteri gyűlés.
2024. szeptember 4-6. • Szabadtéri evangelizáció a pomázi Szent István parkban.
2024. szeptember 7. • A Túrakör kirándulása Szentendrére.
2024. szeptember 20. • A Praetorius kamarakórus koncertje a pomázi templomban.
2024. szeptember 21. • Gyülekezetünk részvétele Pomáz Város napján.
2024. szeptember 26-28. • Ráday napok (egyházkerületi napok) Budapesten.
2024. szeptember 27. • Presbiteri gyűlés.
2024. szeptember 29. • Kézműves gyermekdelután.
2024. október 4. • Anyuka kör alkalmá Csobánkán.
2024. október 5. • Gyülekezeti kirándulás Pápára.
2024. október 12. • Őszi rendrakás a csobánkai gyülekezeti központban.
2024. október 13. • Gyülekezetünk hálaadó vasárnapja; Szentírás átadás a konfirmációi felkészítést kezdő fiataloknak.
2024. október 19. • Őszi rendrakás a pomázi református temetőben, fűnyírás a pomázi templomkertben.
2024. október 20. • Kézműves gyermekdelután.
2024. október 25. • Anyuka kör alkalmá Csobánkán.
2024. október 27. • Újborért való hálaadó istentisztelet úrvacsorai közösségben.

TERVEZETT ALKALMAINK:

2024. október 30. • Teológiai este sorozat Óváryné Herpai Dóra teológus, diakónus szolgálatával.
2024. október 31. • Reformáció, ünnepi istentisztelet a Psalmus kórus szolgálatával; megemlékezés pomázi temetőnkben lelkipásztoraink sírjainál.
2024. november 8. • Presbiteri gyűlés.
2024. november 9. • Egyházmegyei női csendesnap a pátyi gyülekezetben.
2024. november 22. • Anyuka kör alkalmá Csobánkán.
2024. november 22-24. • Imaösvény a pomázi gyülekezeti ház nagytermében.
2024. november 24. • Dicsőítő alkalom a pomázi templomban.
2024. november 25-27. • Evangelizáció Csobánkán Ittész István ny. evangélikus lelkipásztor szolgálatával.
2024. november 30. • Egyházmegyei presbiteri csendesnap a főt-központi gyülekezetben.
2024. december 1. • Adventi ünnepi istentisztelet úrvacsorai közösségben; adventi jótékonyági vásár a pomázi gyülekezeti házban.
2024. december 8. • Kézműves gyermekdelután.
2024. december 9-13. • Rorate alkalmak (hajnali áhítatok) a pomázi templomban.
2024. december 13. • Idősek karácsonya a konfirmációra készülő fiatalok szolgálatával; presbiteri gyűlés.
2024. december 15. • A budakalászi református kórus szolgálata a pomázi adventi istentiszteleten.
2024. december 24. • Gyermekkarácsonyi alkalmak Csobánkán és Pomázon.
2024. december 25-26. • Karácsonyi ünnepi istentisztelet úrvacsorai közösségben.
2024. december 31. • Óévi istentisztelet Csobánkán és Pomázon.
2025. január 1. • Újévi istentisztelet Csobánkán és Pomázon.
2025. február 21-23. • Gyülekezeti hétvége Mátraházán.

KERESZTELŐ:

2024. szeptember 8. • **Takács Alex Sándor.**
2024. szeptember 29. • **Motesiczky László Pál.**

HÁZASSÁGKÖTÉS:

2024. szeptember 27-én pomázi templomunkban kérte Isten áldását közös életére **Burkovits András és Fühl Anna.**

HALÁLOZÁS, TEMETÉSEK:

2024. július 25-én elhunyt **Móni Istvánné** (†71) testvérünk, temetése 2024. augusztus 8-án volt a pomázi református temetőben.
2024. augusztus 7-én elhunyt **Kiss Ottó** (†82) testvérünk, temetése 2024. szeptember 3-án volt a pomázi református temetőben.
2024. augusztus 13-án elhunyt **Ádány Dóra** (†33) testvérünk, temetése 2024. szeptember 6-án volt Pomáz város ravatalozójából.
2024. szeptember 11-én elhunyt **Polonkai Istvánné** (†89) testvérünk, temetése 2024. október 11-én volt a római katolikus öregtemetőben.
2024. október 4-én elhunyt **Szőke Bertalan** (†81) testvérünk, temetése 2024. október 18-án volt a pomázi református temetőben.
Isten vigasztalását kérjük a gyászoló családoknak!

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

A Pomáz-Csobánkai

Református Társegyházközség lapja

Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1.

Telefon: 06-26-325-297

Csobánkai Gyülekezeti Ház:

2014 Csobánka, Béke út 9.

E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu

Honlapcím: www.pomaz.reformatus.hu

Facebook: facebook.com/

pomazcsobankareformatus

Gyülekezetünk számlaszámai:

Pomáz: 11784009-2222253-00000000

Csobánka: 11784009-2222260-00000000

Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelkipásztor

(e-mail: nyilas.zoltan@reformatus.hu)

Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter, Mazaray Sándor, Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila

Szerkesztő: Dr. Puskás Attila

(e-mail: puskas.attila.dr@gmail.com;

Tel.: +36-20-9355-362)

Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor

(e-mail: erkuchenbauer@gmail.com;

Tel.: +36-20-9325-110)

Megjelenik kéthavonta 400 példányban, gyülekezeti használatra, ingyenes terjesztésben.

Adományokat köszönettel elfogadunk.

Gyülekezeti újságunk következő száma várhatóan

2024. december 25-én,

Karácsony első napján jelenik meg.

BENEDEK JULIANNA

Gyülekezeti kirándulás Pápára

2024. október 5-én majd' harminc lelkes gyülekezeti tag *Nyilas Zoltán* esperesünk és kedves neje, *Andrea* vezetésével autóbusszal szállva, napi igével (Máté 26,17-20) és imádsággal indult el Pápára gyülekezeti kirándulásra.

Őszies, borongós időt kaptunk, de Urunknak hála, ezen a napon már nem esett az eső. A legutóbbi sárospataki kirándulásunkkal ellentétben, most a szakrális, református nevezetességeket tekintettük meg először, és a szekuláris jellegű programok maradtak délutánra.

Első látnivalónk a „Pannonia Reformata” Dunántúli Református Múzeum volt, melyet *Füstös Gáborné* múzeumi munkatárs tárlatvezetésével tekinthettünk meg. Mi is elcsodálkoztunk azon, hogy mit keres egy ókori egyiptomi szarkofág és benne egy múmia egy református múzeumban – de aztán kiderült, hogy ezeket a Pápai Református Kollégium egy diákja adományozta egykori iskolájának, így került a múzeum „Hori titkai” című kiállítása középpontjába. Sok érdekességet megtudtunk, például azt, hogy a múmia nem azonos azzal a Hori pappal, akinek a szarkofágot készítették, a múmia ugyanis kb. ötszáz évvel fiatalabb, mint a szarkofág, és senki sem tudja, hová lett Hori bebalzsamozott teste a koporsóból.

Az Ótemplomban a „Hajlék az örökévalóságban” című állandó kiállítás a dunántúli magyar reformátusság közel fél évezredes történetének tárgyi és írott örökségét mutatta be, mely Isten dicsőségére mutat rá, dicsérve azok munkáját is, akik ezt a tárlatot létrehozták. A kiállítóterben a *Köntös László* lelkipásztor, gyűjteményi vezető által írt, nagy, felfüggesztett hengereken olvasható szövegeket böngészgettük, melyek hitünk alapkérdéseit és válaszait fogalmazzák meg többek között Istenről, bűnről, halálról, megváltásról, feltámadásról, egyházzal, valamint református liturgiánk és gondolkodásunk fogalmaival ismert meg röviden.

Az Ótemplom karzatáról a „Látványtáron” (a dunántúli református egyházköz-

ségek kincseinek tárlóin) keresztül jutottunk le a református kávézóba, amely a múzeum szomszédságában egy idilli, hangulatos kis hely, ahol akár a Reformátusok Lapját is fel lehet lapozni kávézás közben, és melynek különlegessége, hogy minden kávéhoz egy-egy igés-kártya is jár.

Miután az ajándéktárgyak megvásárlásán is túl voltunk, az új református templomba indultunk, ahol *Márkus Mihály* esperes úr várt bennünket. Sok érdekességet megtudtunk a templomról és a gyülekezetéről, mint például, hogy

- 1617-ben Pápán alakult meg az első, laikus gyülekezeti tagokból álló presbitérium;

- hogyan üldözték, és próbálták (sikertelenül) akadályozni a pápai reformátusokat vallásuk gyakorlásában;

- a gyülekezetnek van református óvodája;

- sok testvérgyülekezeti kapcsolattal rendelkeznek;

- bár nincsenek sokan a reformátusok, de mivel Pápa püspöki székhely, és sok intézménye van, a reformátusság a lélekszámán felül reprezentált a városban;

- az evangélikációkat mindig az Ótemplomban tartják;

- az Ótemplomot havonta egyszer igénybe veszik valamilyen formában, hisz az is a pápai gyülekezeti, és évente legalább egyszer istentiszteletet is tartanak ott.

Márkus esperes úr végül fényképészként is bemutatkozott: ő készítette rólunk a templom előtti csoportképet, így mindannyian láthatók vagyunk rajta.

Az ebédet a kiváló Gambrinus étteremben fogyasztottuk el.

Ebéd után a pápai Eszterházy kastélyt tekinthettük meg, melyet Eszterházy Ferenc építtetett barokk stílusban a XVIII. században. A tárlatvezető hölgy korhű ruhában várt bennünket, és még a körbevezetés során is találkozhattunk korhű ruhákba öltözött hölgyekkel, akik régi magyar szövegekkel köszöntöttek és búcsúztak el tőlünk, sőt még táncoltak is és az egészségünkre koccintottak.

„Így szól az ÚR:

Álljatok ki az utakra, és nézzetek szét,
kérdezősködjétek az ősi ösvények után,
melyik a jó út, és azon járjatok,
akkor nyugalmat találtok lelketeknek!”
(Jer 6,16)

A hazafelé vezető úton azon gondolkodtam el, hogy a XVII-XVIII. században – az üldözések idején – a pápai református emberek képesek voltak nyolc kilométert is gyalogolni azért, hogy vasárnap igét hallgathassanak, ugyanis amikor Pápáról kitiltották őket (mindössze két órát adtak nekik a templom elhagyására), a nyolc kilométerre fekvő Adásztevelbe jártak át gyalog vagy szekéren református istentiszletre. Vajon mi most megtennénk ezt?

A nap végén csendes imádságainkban adhattunk hálát Urunk jóakarataért, hogy elkészítette számunkra ezt az igen tartalmas, szép napot. Jó volt együtt lenni, a testvéreinkkel együtt kirándulni, beszélgetni. Köszönjük esperes úrnak és feleségének, Andreának a szervezést és megvalósítást. Istené a hála és dicsőség! ■

ÁLDÁS

Áldjon meg minket az Atya Úr Isten,
Megigazítson a Fiú Úr Isten,
És megszenteljen a Szentlélek Isten
Mindenkoron! Ámen.